

AZ OROSHÁZI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG
INGYENES LAPJA

Oroszházi HARANGSZÓ

XVII. évfolyam 4. szám · 2010. advent–karácsony

Az Élet kapujában

Címként ezt is adhattuk volna: „Adventtől karácsonyon át”. Közismert, hogy a latin eredetű advent (adventus) szó a készülődést és a várakozást jelenti, és kedvelt kelléke a kör alakú adventi koszorú. Ilyet gyakorta azok is vásárolnak vagy készítenek, akiknek már (vagy még?) fogalmuk sincs arról, hogy miről szól ez a történet. De oly' magával ragadóan áhítatos hangulatú az adventi koszorú szelíden pislákoló gyertyafényeivel, a komor és sötét decemberi hangulatot puha melegséggel hatja át, és talán egy kicsinykét még meg is lágyítja a kőkeménnyé dagadt emberi szíveket.

Egy német evangélikus lelkész, Johann Heinrich Wichern, gyűjtötte meg – a forrásokra hivatkozó hagyomány szerint – az első adventi koszorú gyertyáit, 1839-ben, más adatok szerint valamivel később. Ám így ragyog fel számunkra különbség az isteni igazság és a közönséges való között. Az isteni igazság sokkal fontosabb, mint a lexikonokban fellelhető szürke való. A 19. századi keresztyénség kiemelkedő alakja volt J. H. Wichern, aki ragyogó pedagógusként és megtért hívőként fordult elesett emberek felé, példát mutatva a hitből fakadó szeretet szolgálatára, a diakónia és a belmisszió nagy alakja ő. De most nem róla, hanem az általa szerkesztett adventi koszorúról van szó. Az első úgy készült el, hogy egy méretes kocsikereket választott magának, és a karácsonyi időszakig mindennapra egy gyertyát helyezett rá. Naponta egygel

több gyertyát gyűjtöttak meg. Ezzel a kocsikerékből készült adventi koszorúval egy általa szervezett gyermekotthon árva vagy eltaszított gyermekeinek akart örömet okozni. Kedves és meghitt alkalom lehetett a szerencsétlen sorsú gyermekek számára egy-egy esti áhítat, éneklés, elcsendesedés, gyertyagyújtás, majd utána a békében elköltött vacsora.

A Wichern lelkész úr által készített adventi koszorú – ha szavakkal akarjuk leírni – úgy nézhetett ki, hogy a négy vasárnapot négy nagy fehér gyertya jelezte, és a négy fehér gyertya közé kerülhetett a hétköznapokat jelző 6 piros vagy lila színű, kisméretű gyertya. Gyertyaszín vonatkozásában leggyakoribb változat a lila, mert advent a felkészülés időszaka egy nagy születésnap megünneplésére. Ehhez hozzátartozik a lélek megtisztítása, azaz a keresztyén értelemben vett bűnbánat, vagyis a megtérés fontos alkalma. Annyiban módosult az adventi koszorú gyertyaállománya, hogy a hétköznapokat ma már, a kapkodó, rohanó világban nem jelezzük egy-egy gyertyával, mintha nem lenne rá idő. Szinte kifejezzük ezzel azt a szomorú tényét, hogy a modern embernek, azaz nekünk már alig van időnk egy kicsit megállni, elcsendesedni, és készülni a nagy ünnepre, hogy megállhassunk az Élet kapujának küszöbén, és hogy majd beléphessünk rajta Isten békességébe, szentségébe, örömébe, hogy mindez átjárja az ünnep szentséges napján a mi lelkünket is.

Advent időszakát őseink, akik még tisztelték és szerették az egyházi hagyományt, és igyekeztek ebben a lelkületben készülni az Úr Jézus születésnapjára, „kisbőjtnek” is nevezték, amivel szintén arra utaltak, hogy testestől-lelkestől kell ünnepelni Isten szeretetének hatalmas csodáját.

S a megfelelő lelki felkészülés kiemelkedő ünnepi alkalma, amikor az Életfa – vagyis a karácsonyfa – díszbe öltözött formában az otthonunk ékessége lesz, és a várva várt szenteste meggyulladnak ágain a kicsinyke gyertyák, a pazar csillagszórók, és kerek szemmel feledkezünk bele a békességes örömbé, rövid időre magunk mögött hagyva minden gondot, problémát, és engedjük a lelkünket a mennyei szeretet sugárzásában megfürödni.

A fenyőfa eredetét a szegedi Bálint Sándor népmondájában így írja le: „Amikor Krisztus Urunk a földön járt, a gonosz emberek elől bujdosnia kellett. Az Úrnak ellenségei már nyomában voltak, amikor egy fenyőfához ért. Alig volt lombja, azért ágai rejtették el Jézust, aki így meg is menekült. Az Úr Jézus így áldotta meg az őt megmentő fenyőfát: „Soha ne hullasd el a leveleidet. Akkor is virulj és zöldülj, amikor a többiek levéltelenül sorvadznak! Te légy a legdélcegebb és legszívósabb minden társad között, élj meg mindenütt! Légy az emberek öröme, és emlékezetünkre rajtad gyűjtsanak karácsonyi gyertyát!”

*Mindenkinek áldott karácsonyt és
egészségben, örömben gazdag új évet kíván
az Oroszházi Evangélikus Egyházközség*

Félreértett vendégvárás

Nem szeretünk kellemetlen élethelyzetekbe kerülni, de sajnos elkerülhetetlen, hogy mégis átéljük ilyeneket. Hosszan lehetne sorolni, hogy milyen emlékeink vannak, amikor nem éreztük jól magunkat, mert valami kellemetlen szituációban szenvedtünk.

Szeretnék megemlíteni egy ilyen helyzetet. Egyszer csak – bejelentés nélkül – megérkezik hozzánk valaki, és nem vagyunk felkészülve erre a találkozásra. Megszólal a csengő, mi gyorsan körbenézünk a lakásban, és azt látjuk, hogy nincs megfelelő rendben minden, nincs otthon még egy kis sütemény sem, amivel meg tudnánk kínálni a hozzánk érkezőt. Pedig tegnap még szép rend volt, tegnap jó lett volna, ha jön, de mit kezdünk a vendéggel ma?

Ebben az esetben annál kellemetlenebb a szituáció, minél fontosabb a hozzánk érkező ember.

Amerikai vígjátékok kedvelt témája

az ilyen helyzet: egy feltörekvő könyvelő, osztályvezető vagy ügyvéd várja a főnökét vacsorára. Mindent előkészít, felkészül, eltervezi, hogy mit fog mondani. De a megérkezés előtti pillanatban valami közbejön, és a legvadabb dolgok történnek... kapkodás, rohangálás, s mindez úgy, hogy lehetőleg a vendég nehegy észrevegye... próbálják leplezni, hogy életük nem olyan idilli, mint kifelé mutatják...

Átéltél már ilyet? Nagyon kellemetlen tud lenni.

Az egyházi esztendő jelenlegi állapotát ezzel a képpel lehetne jellemezni: valaki jön hozzánk, de Ő nem akar meglepni minket, nem akarja ránk törni az ajtót, nem akar kellemetlen helyzetbe hozni minket, ezért szól. Mégis sokszor teljesen váratlanul érinti az embert a felhangzó hívás: „Érkezni fogok, sőt én hozzád szeretnék megérkezni. Személyesen hozzád.” Van egy hónapod, hogy felkészülj a fogadásá-

ra. Sok-e egy hónap erre? Egy lakás kitakarításához igen, ennyi idő alatt mindent tökéletesen rendbe lehet rakni.

De elég-e arra, hogy rendbe tedd az életedet? Ahhoz lehet, hogy kevés... Lehet, hogy már hónapok, sőt évek óta próbálsz, de nem megy. Próbálsz, hogy szebb és jobb legyen az életed, de rádöbben, hogy nem sikerül, újra elrontottál mindent. A várt Vendég közeledik, nem a lakásodba jön, hanem az életedbe akar belépni, de ott nem szűnik a felfordulás és a káosz.

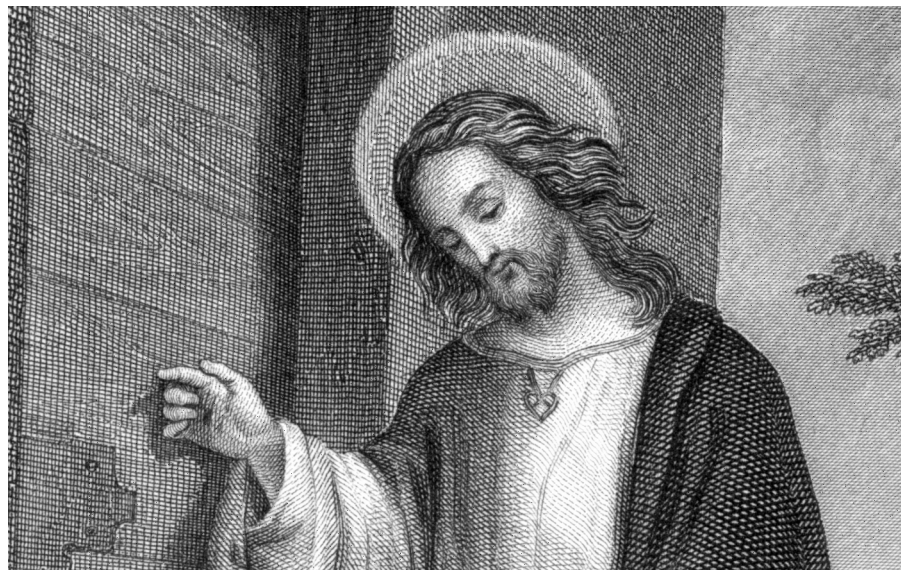
A vendég közeledik, az ember egyre görcsösebb lesz: *Mit fog látni, mit fog gondolni rólam?* Hiszen nem akar ki jönni, hanem az, Akiről Zakariás ezt írta: „*Királyod érkezik hozzád, aki igaz és diadalmas.*” Ilyen hatalmas vendég az én bűnökkel teli életembe? Aztán megjön, kopog, és te nem mered kinyitni az ajtót.

Szégyelled magad, és úgy csinálsz, mintha nem hallanád a csengő hangját. Ő csenget, kopogtat, csendben neveden szólít, de te hallgatsz, és nem mozdulsz, nem nyitod ki életed ajtaját.

Sokan tesznek ilyet a karácsonykor hozzájuk megérkező Jézus Krisztussal, s ennek egyetlen oka van: *nagyon félreértetek valamit!* Jézus nem azért jön, hogy a szépen kitakarított lakásba beüljön, hanem, *hogy segítsen a rendrakásban.* Nélküle nem fog menni. Erőlködhetsz, hogy rend legyen, mielőtt találkozol vele, de nem fog menni. Engedd, hogy segítsen, csináljátok együtt! Jézus nem várja el, hogy egyedül tedd rendbe életed ezernyi elrontott dolgát, mert tudja, hogy képtelen vagy rá, a bűneid és azok következményei elborítanak téged, de neki van ereje, hogy rendet tegyen a szívedben. Ezért akar megérkezni hozzád, és nemcsak karácsony ünnepén, hanem életed minden egyes napján.

Ne feledjük, nem csak egy advent van! Fontos az első advent, amikor Jézus megérkezett ebbe a világba, de számodra ugyanilyen fontos az az advent is, amikor a te szívedbe érkezik meg. S ha ez megtörténik, akkor boldogan fogod átélni a harmadik adventet, amikor eljön *„ítélni élőket és holtakat”*. Engedd be Jézust az életedbe, tedd meg, ami rajtad áll, és engedd, hogy elvégezze azt, amire egyedül Ő képes a szívedben!

(Az Oros-haza Baráti Kör adventi gyertyagyújtásán elhangzott áhítat szerkesztett változata.)

A karácsony kedves díszje az örökzöld fenyőfa, amit örömteli lelkesedésünkben, mintegy válaszul Istennek, fel is díszítünk különféle díszekkel. Nevezhetjük ezt az Élet fájának is, de nem önmagában véve. Az első életfáról a Szentírás elején olvasunk, Mózes első könyvének második fejezetében, ahol kiderül összüleink Istennel szembeni engedetlensége, ennek a tiltott fának közelében. S ennek az engedetlenségnek lett a szomorú következménye, hogy elvesztettük az istenközelségű Édent. Ám maga Isten sietett segítségünkre egy másik fával, a golgotai keresztfával, amelyen szeretett Fia függött,

hogy elszenvedje bűneink büntetését, Isten bárányaként magára véve mindazt, aminek minket kellene terhelnie. S boldog örömmel adhatunk hálát a karácsonyfák csillaszórós világában azért, hogy „úgy szerette Isten a világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.”

Nemcsak a kárpit hasadt ketté. Az Élet kapuja nyitva, Jézus Krisztus nevében beléphetünk Isten üdvösséges örök országába, ahová hit által hivatalosak vagyunk!

RIBÁR JÁNOS

DEÁK LÁSZLÓ

Fekete karácsony

Nem szeretjük a fekete karácsonyokat. Inkább fehér karácsonyt álmodunk, ahogyan azt Bing Crosby és Frank Sinatra is énekelte az amerikaiak millióival: „I'm dreaming of a white Christmas”. Fehér karácsonyt vágyunk és kívánunk. Miért az averzióknak a fekete karácsony iránt?

Mert az megmutatja a kendőzetlen valóságot, fájdalmainkat nem tompítja, vétkeinket és mulasztásainkat elénk tárja. Nem fedi be jótékony fehér lepellel az iszonytató mennyiségű szemetet körülöttünk, nem szépíti meg a hajlék nélküliek erdei kalyibáinak szemet – s keveseknek a szívé is – bántó látványát, nem enyhíti jótékonyan a friss sírhantok ütötte sebbeinket, és nem ad sem feloldozást, sem enyhét.

Szeretünk illúziókban élni, megfosztani a karácsonyt annak valódi tartalmától. Attól, amiről és Akiről valójában szól. Szeretjük a percepciókat megtévesztő álságosságot-hamisságot. A csillogó girlandokat és díszeket látva ki gondolna a világ világosságára? A csilingelő hangoikat, az andalító dallamokat, a fenyő és

mézeskalács kellemét, az ünnepi étkekben tobzódást kedveljük. És szeretjük a gügyögést a Betlehemben megszületett Gyermekről.

Nem kívánunk arról hallani, amibe a Megváltó 2010 évvel ezelőtt beleszületett: a kitaszítottság (kirekesztettség), a heródesi mézszálás előli menekülés (emigráció), a terror átélése – pedig milyen ismerős szavak ezek napjaink embere számára is...

Ki nem állhatjuk, sőt, egyenesen ünneprontásként éljük meg, ha valaki karácsonykor a golgotai keresztre irányítja figyelmünket. Mint teszi ezt az a zseniális francia író is, aki 26 évesen tragikus körülmények között vesztette életét. Jean-René Huguenin költői szépségű, filozofikus mélységű írásában a következőket jegyezte be naplójába 1957 karácsonyán: „1957 évvel ezelőtt megszületett Krisztus. De Krisztus születése alig hat rám, nincs vidámság szívemben, nem képzelem el azt a bizonyos jászlat. Csak a keresztet látom. Csak az Olajfák hegyét látom, a három alvó férfit, és az elragadó, könnyben fürdő, magányos arcot a hold-

fényben. Nem akarja felébreszteni őket; a lelkében halálos szomorúság. Jaj, mit érdekel engem ez a születés, melyet mindenki ünnepe? Örvendünk az eljövetelenek, de semmit sem tettünk azért, hogy könnyítsünk a terhein, amikor távozott. Az ökor, a samár, a három királyok és a pásztorok nincsenek elegenden a jászolban? Ma este nem tudok Jézusra gondolni úgy, hogy közben ne emlékezzenek arra: hagyta egyedül meghalni.”

Igen, szenteste nemcsak Krisztus születésére, de halálára is emlékeznünk kell. Hogy hagyta ott, a golgotai kereszten meghalni. Hogy szörnyű magányosan, magára hagyatva életét adta az Emberfia: Egy milliók miatt. Értünk. Ez az igazi Ember tragédiája.

Szereted-e még a fehér karácsonyt? Vagy inkább szembenézni vágysz a fekete karácsony rútságával, igazságával, hogy aztán a krisztusi kegyelem jótékony fehér leple borítsa lelkedet, és békesség, vidámság költözzön szívedbe? A döntés a tied.

Dr. SZERDAHELYI PÉTER

A földön békesség

A ködös-homályos november végi napokra hamar ráborul az alkonyat. A kora esti sötétségben itt is, ott is feltűnnek az utcákon, köztereken elhelyezett karácsonyi fényfüzerek. Csillogó díszbe öltöznek az üzletek kirakatai. Kezdetét veszi a nagy karácsonyi készülődés. Jó esetben a fényes külsőségek az ünnepi hangulatot hivatottak megteremteni. A lelkek ünneplőbe öltöztetéséhez adják az ünnepélyes keretet. Megjelennek a betlehemes ábrázolások. Jászol mellett kuporgó Mária, karján mosolygó „kisdud Jézuska”... pásztorok, bárányok... édeskés hangulat. Vajon mennyien vagyunk, akik e bájos kép felett a golgotai kereszt árnyékának sötéttségét látjuk?

Mert a szenvedéstörténet, megváltásunk története így kezdődik: „...fiút szülsz, akit nevez Jézusnak”. A születés híré az angyal így jelenti: „Üdvözítő született ma nektek...”, és a mennyei seregek ezt mondják: „Dicsőség a magasságban Istennek, a földön békesség, és az emberekhez jóakarát.”

Békesség és jóakarát. Milyen nagy szüksége van a világnak ezekre, és meny-

nyire megfogyatkozott mindegyik! Eluralkodott a békétlenség emberek, embercsoportok, nemzetek és országok között, személyes, apró dolgokban és világ-méretű, súlyos nemzetközi politikai kérdésekben egyaránt. A legkisebb eltérés vélemények, szokások, világnézetek között, a vallási vagy nemzetiségi hovatartozás különbözősége pillanatok alatt ádáz ellenségeskedés okozója lehet. Igen sokan meggyőzés helyett legyőzésre törekcsenek, eszmecsere helyett veszekedésben keresik a megoldást.

Bizony, nincs békesség földön... és, sajnos, ugyanígy hiányzik a jóakarát is, szinte mindenfajta emberi kapcsolatból. A mindenható pénz a boldogság kulcsa és fokmérője. A lélektelen sikerhajhászásban felőrölködik az ember... Jó, hogy vannak kivételek. Jó, hogy nagy tragédiák, váratlan csapások sokakban felébresztik a szunnyadó jóérzést, és segítő kezek nyúlnak az elesettek felé! Jó, hogy vannak egyházi és világi szervezetek, amelyek felkarolják a rászorulókat!

Igazán örvendetes és biztató, figyelemre méltó jelek ezek, azon mégsem vál-

toztatnak, hogy a mindennapok szürke, gyakran kicsinyes érdekek mozgatta küzdőterén milliók „véreznek el”, válnak létalapjukat, emberi méltóságukat, erkölcsi tartásukat vesztett testi-lelki hajléktalanokká, földönfutókká... Hol van a jóakarát?

Manapság postai úton egyre kevesebben, kevesebbet levelezünk, de az ünnepi jókívánások küldése, talán jobbára beidegződés miatt, még ma is szokás.

A kereskedelembe kapható karácsonyi üdvözlőlapok „kellemes ünnepeket”, jobb esetben „boldog” vagy „békés, boldog” karácsonyt kívánnak. Főként egyházi kiadók kínálatában található az ünnep valódi értékéhez illő „áldott karácsonyt” kívánó képeslapokat.

Most, advent csendjében szívből kívánom, hogy hangozzék világszerte, töltősen be minden lelket és váljék minden ember életében élő valósággá az angyali üzenet: „Dicsőség a magasságban Istennek, a földön békesség, és az emberekhez jóakarát.”

FÜRST ENIKÓ

Nincs karácsony istentisztelet nélkül

Istentisztelet nélkül nincs karácsony, csak szünet. Nem kell iskolába, munkába menni, s többet lehet enni, inni és tévézni. Jobb esetben a családtagok ilyenkor futólag megnézik egymást. Minden közönséges, mint a tarack a terméketlen talajban. Kár, hogy így van, de ez az emberi szabadság velejárója. Lehet és szabad üresen, céltalanul, értelmetlenül agyonütni az ünnepi időt, s milyen furcsa: a végén, amikor újra elmúltak az ünnepekként címkézett órák és napok, van valami originális, megfoghatatlan nyugtalanság a lélek mélyén, valami unalom, üresség, hiányérzet, és meg nem fogalmazott elégedetlenség.

Önmagában nem az istentisztelet emel fel és tesz lelkiileg gazdaggá, megszentelté, hanem annak a felfogott és megértett élménye, hogy mi történt Betlehemben, immáron több mint kétezer esztendeje. Már ha sikerül belevonni látószögünkbe annak a csodáját, hogy hány évszázadon keresztül készítette elő Isten a Megváltó születését, és ha sikerült átélnünk annak a csodáját, hogy a diktatórikus és totalitárius politikai hatalomnak – Heródesnek – sem sikerült Krisztus születését megakadályozni. S hogy pázsztorok élhetik át az angyali szöveget a békeségről, s még a kisdied jászolágyához is eljutnak, hogy a boldogságos Szűz Mária kisgyermekét, Jézust lássák.

S ha végre eljut a szívhez Megváltónk különleges neve, Immánuel, azaz velünk az Isten, akkor a karácsony karácsonnyá válik, és az istentiszteletek lélekfürösztő és lélektápláló alkalmakként maradnak meg a szívünkben. S akkor nemcsak romlásra ítélt ajándékokról volt szó, hanem

az örök élet beszédéről, és minden egészen más fényben ragyog: az örök világosság fényében.

Köszönet az egész évi támogatásért!

Köszönet azért, ha biztató, bátorító szót kaptunk bárkitől, amely a lelkészek és a hivatali dolgozók munkájára vonatkozott. A jó szóval nagyon fukarok vagyunk, de olykor mégis előfordult, hogy valaki kedvesen megköszönte szolgálatainkat, segítségünket, készségünket. A jó szó jól esik, a bántó szó sebez. Ha bántó szót kaptunk, Istentől kértünk erőt annak megértéséhez és feldolgozásához.

Köszönet mindazoknak, akik engedtek a Lélek indításának, és gyakran hallgatták ebben az esztendőben is Isten igéjét, jelen voltak bármelyik istentiszteletünkön. S különösen akkor tölt el öröm bennünket, ha még azt is tapasztaljuk, hogy vannak, akik Isten rendje és ígéje szerint szeretnék élni az életüket.

Köszönet mindazoknak, akik még a pénztárcájukat is képesek voltak kinyitni, és anyagi áldozatot hoztak a gyülekezetért, hogy végezhesük az evangéliumi szolgálatot. Köszönjük az egyházfenntartói járulékokat, az alkalmi, de nagyon fontos adományokat, valamint az istentiszteleti alkalmak perselypénzeit.

Köszönet az Orosházi Harangszó gyülekezeti újságunk támogatóinak! Eddig még minden esztendőben volt annyi adomány jószívű testvérektől, hogy szerény kis újságunk meg tudott jelenni. Jó reménységgel tekintünk a következő esztendőre is.

Közösen pedig Istennek kell köszö-

net mondani, hogy eddig megőrzött minket, megszentelte szolgálatunkat, megszólított gyógyító, megerősítő, reménységet ébresztő szavával. Elsősorban tehát Neki kell köszönetet mondanunk, ahányszor csak tehetjük. Köszönet az egész esztendei gondviseléséért!

RIBÁR JÁNOS

Ne várj nagy csodákat...

*Szüntelen vétkezem,
Szüntelen megvallom,
Lásd ilyen az ember,
Bűnöm aligha bánom.*

*Kopogó imádság,
Üres gyakorlat,
Nincsen már súlya
Az elmondott szavaknak.
Ha érezted egyszer is
Tüzét az Igének,
A szíved megdobbán,
Lelked újra éled.*

*Kigyullad a lámpás,
Ragyog a fénye,
Bevilágít lelked
Sötét rejtekébe.
Mindig Veled jární,
Másra nem is vágyom,
Közeledben maradni,
Én Uram, Királyom!*

*Jönnek szürke napok,
Estvék és éjek –
Hova tűnt a láng?
Tán már nem is élek.
Mestered mellett
Soha nem kell félned,
Még ha nem is hiszed,
Ő elkísér téged.*

*Ne várj nagy csodákat,
Nincsen semmi extra,
Keresd Őt szüntelen,
S meglátogat újra.*

bhgy

Ünnepi alkalmaink Mindenkit hívunk és várunk ezekre!

Advent után a karácsonyi ünnepkör alkalmi az evangélikus templomban a következők:

- december 24. (péntek, szenteste), 15.00 óra: gyermekek karácsonya (óvodásokat és kisiskolásokat várunk a templomba, a nagy karácsonyfa köré); 17.00 óra: istentisztelet; 23.30-tól betlehemes az Immanuel zenekarral.
- december 25. (szombat, karácsony 1. napja), 10.00 óra: istentisztelet és úrvacsora.
- december 26. (vasárnap, karácsony 2. napja), 10.00 óra: istentisztelet és úrvacsora.
- december 30. (csütörtök), 17.00 óra: istentisztelet.
- december 31. (péntek, óév este), 17.00 óra: istentisztelet.
- január 1. (szombat), 10.00 óra: istentisztelet és úrvacsora; 17.00 óra: istentisztelet és úrvacsora (gyülekezeti terem).
- január 2. (vasárnap), 10.00 óra: istentisztelet és úrvacsora.

Evang.-Luth. Christus-Kirchengemeinde Hagen

Országos cigánynap a Rózsák terén

Ritka kezdeményezés részeként nyáron cigánytáborban, illetve novemberben országos cigánynapon vettem részt egyetemista, evangélikus, szociális munkás hallgatóként. Örömteli figyelemmel követni, hogy az egyház berkein belül egyre több kezdeményezés van, melyben magyarok és cigányok megismerhetik egymást. A „Közös asztal” konferenciára körülbelül 60 ember jött az ország minden tájáról (Sárszentlőrincről, Nyírtelekről, Görögszállásról, Budapestről, Ózdról) Laczki János hívására.

A tábor folytatásaként novemberben,

Bakay Péter szervezésében, Budapesten gyűltek össze az érdeklődők, 2010. november 6-án. Lelki feltöltődéssel elsőként Karl Jánosné Csepregi Erzsébet szolgált. A cigánymisszió örömeiről, nehézségeiről Gyórfi Mihály beszélt. Fabiny Tamás „Régi adósságunk: evangélikus cigánymisszió” címmel tartott előadást. Egy cigány kislány képével, történetével szemléltette a püspök úr, hogy a cigányság egyedül van a problémáival, a többségi társadalom közömbös, vagy éppen előítéletektől fűtve negatívan áll hozzá a „cigánykérdéshez”. A nyári táborról Kovács

Viktor tartott fényképes beszámolót, majd Rontó Attila zenés, gitáros szolgáltatást hallgathattuk meg. Áhítatában Bakay Péter a „Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön...” igével zárta a rendezvényt, s egyben indított el az ige folytatásával: „Menjetek el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében, tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek, és íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.” [Mt 28,19]

IVÁNYI DÁNIEL

Ébredés a fiatalok között

Az egyházban gyakran emlegetik a lelkészek és mások is az ébredést. Azt, amikor egyszerre fordulnak tömegek Krisztus felé, és válnak valóban keresztyénné. Sokszor lehet hallani, hogy idősebbek nosztalgizálva emlegetik a 40-es évek végén bekövetkező ébredést, melynek hatása több mint negyven éven keresztül volt érezhető. A rendszerváltást követően országunk lelki megújulása hamar kifulladásra került. Szükség lenne ébredésre, és ez csak akkor fog bekövetkezni, ha nem másoktól várjuk. A saját életünkben kell elhatározni, hogy a mindennapokban követjük Jézust.

2010. november 19–20. között Piliscsában csendeshétvége volt az EKE (Evangélikusok Közössége az Evangéliumért) szervezésében. Az ország sok részéből

gyűltek össze fiatalok azért, hogy – talán először – találkozzanak Jézussal, illetve azért, hogy még jobban megerősödjenek a hitben. Orosházáról és Szentetornyáról összesen négyen vettünk részt az alkalmon.

A hétvégén számtalan előadás volt, melyet csoportos beszélgetés követett. Az alapige a samáriai asszony története volt János evangéliumának 4. fejezetéből, valamint az Apostolok cselekedeteinek 7. fejezete, amely a samáriai ébredésről és Simon mágus hamis megtéréséről szól. A hétvége előadói között volt Kiss Péter teológiát végzett táborvezető, Ittész István ny. lelkész, valamint egy lelkészházaspár, Labossa Péter és felesége.

A hétvége témái: Az ébredés alapja Jézus Krisztus, Személyes ébredés: Találko-

zás Jézus Krisztussal, aki az élő vizet adja. Személyes ébredés: A múlt rendezése nélkül nincs igazi imádat. Az ébredés eszközei: Bizonyágtétel és hívogató. Ébredés támadás alatt. Az ébredés ára és hatása: szenvedés és öröm.

A hétvége lelkileg nagyon gazdag volt, melynek folytatása jövő februárban lesz két hétvégén, előbb a kisebb, majd a nagyobb ifjúságnak.

Aki érdeklődik az elhangzott előadások után, az meghallgathatja az EKE honlapján, a <http://eke.lutheran.hu/hangtar.php> címen. Itt más léleképítő felvételek is megtalálhatók, amelyek nemcsak a fiatalokat, hanem minden korosztályt megszólítanak.

LACZKI JÁNOS

Ünnepi alkalmak a leánygyülekezetekben

- December 18-án, szombaton, 14.00 órától Szentetornyán karácsonyi kézműves foglalkozás gyermekeknek.
- December 19-én, advent 4. vasárnapján, 8.30 órakor Szentetornyán, 10.00 órakor Rákóczi-telepen, 14.00 órakor Kardoskúton istentisztelet.
- December 25-én, szombaton, karácsony 1. napján, 8.30 órakor Szentetornyán, 10.00 órakor Rákóczi-telepen, 14.00 órakor Kardoskúton istentisztelet és gyermekek karácsonya.
- December 26-án, vasárnap, karácsony 2. napján, 8.30 órakor Szentetornyán, 10.00 órakor Rákóczi-telepen, 14.00 órakor Kardoskúton istentisztelet.
- Január 2-án, vasárnap 8.30 órakor Szentetornyán, 10.00 órakor Rákóczi-telepen evangélikus, 14.00 órakor Kardoskúton református istentisztelet (itt az év első evangélikus istentisztelete január 9-én, 14.00 órakor lesz).

Orosházi evangélikus évfordulók 2011-ben

A 2009-es esztendőben méltóképpen tiszteltünk a 200 éve Orosházán született Székács József evangélikus püspöknek, a Magyar Tudományos Akadémia tiszteletbeli tagjának emléke előtt. Ugyanakkor a másik fontos esemény-sorozat Mokry Sámuel egykori orosházi evangélikus segédlelkész, az első magyar búzanesemítő halálának 100. évfordulója köré szerveződött.

2010-ben egyik országosan ismert lelkészünkre, a kiváló műfordítóra, az Akadémia levelező tagjára, a 125 éve eltávozott Győry Vilmosra emlékeztünk, majd Orosháza első lelkészének, Horváth Andrásnak példás életpályáját idéztük, aki igen sokat tett a falualapító zombai és a Dunántúl más településéről érkezett evangélikus magyarok összetartásáért. Ő 225 éve fejezte be földi pályafutását.

De most nézzük a következő esztendő évfordulóit!

JANUÁR

150 éve, 1861. január 12-én született **dr. BIKÁDI ANTAL** orosházi ügyvéd, országgyűlési képviselő, a Gádorosi és az Orosházi Evangélikus Egyházközség, majd a Békési Egyházmegye felügyelője.

A család ősei Orosháza alapítói közé tartoztak. Bikádi Antal a szarvasi evangélikus főgimnáziumban érettségizett, majd Budapesten elvégezte a jogi egyetemet. Visszatért szülőfalujába, s a közjegyzői irodában szerzett jártasságot a jogi munkában. 1893-ban ügyvédi irodát nyitott. Bekapcsolódott Orosháza és környéke társadalmi, egyházi és politikai életébe, tagja lett a helyi képviselő-testületnek. Igen nehéz időszakban (1910–1918-ig) a Justh-párt színeiben lett országgyűlési képviselő.

Közel húsz esztendeig volt a Gádorosi, később az Orosházi Evangélikus Egyházközség felügyelője. 1920–1928-ig (Kovács Andor esperes mellett) a Békési Egyházmegye felügyelői tisztségét töltötte be. Tífuszban halt meg 1928-ban, s az orosházi Alvégi temetőben nyugszik. 1937 óta utca őrzí nevét városunkban.

MÁRCIUS

100 éve, 1911. március 31-én született **dr. FEKETE ZOLTÁN** geológus, egyetemi tanár, az orosházi gimnáziumi tanfolyam tanára, az Északi Evangélikus Egyházkerület, majd a Magyarországi Evangélikus Egyház országos felügyelője.

1935 őszén, a harmadik tanévét kezdő orosházi gimnáziumi tanfolyamra hívták meg tanárnak. A természettudományok és a ké-

miát tanította, megalapította a gimnázium iskolai gyűjteményét. Bekapcsolódott Orosháza szellemi életébe, a Szépművészek Céh tudományos szakosztályának választmányi tagja lett, több ismeretterjesztő előadást tartott.

1937-ben eltávozott Orosházáról, 1950-ben Budapesten egyetemi tanár lett, sok szakkönyve és egyetemi tankönyve látott napvilágot. 1958-tól az Északi Egyházkerület, 1973-tól 1988-ban bekövetkezett haláláig a Magyarországi Evangélikus Egyház országos felügyelője, a *Diakónia* című lap szerkesztőbizottságának társelnöke.

OKTÓBER

225 éve, 1786. október 31-ére készült el evangélikus templomunk kelet-nyugati főhajója.

Az orosházi evangélikus templom a város jelképe, a lakosság összetartozásának szimbóluma. 1744-ben a vallásüldözés elől menekült jövevényeknek 42 esztendőt kellett várniuk, míg legfőbb vágyuk – a templom felépülése – teljesült. A megtelepedés utáni első években sárból és sövényből hozták létre az imaházat,

gyelméből, második József engedelméből építetett ez a ház, áldot légy oh Orosház MDCCLXXXVI. esztend. Simonides János p. Szalai György b. alat.”

Az ismeretlen mester tervei szerint készült kelet-nyugati főhajó nagy fesztávolságú mennyezete ellenére a templomtető egységes, monumentális és részleteiben gazdag tagolást mutat. A 43 méter hosszúságú és 15 méter széles hajó hossz-tengelye összeesik a torony tengelyével, ugyanúgy a nyugati karzatot tartó támaszok külső síkjai pedig illeszkednek az 1777-ben épített torony külső síkjához. 1786-tól 44 évig csak a kelet-nyugati hajó volt készen, majd 1830-ban Czigler Antal gyulai építész megtervezte és megvalósította a déli toldalékot, azóta itt van a főbejárat.

Az 1786-os alapító okiratot egy kőládikában helyezték el, teljesen szokatlan helyen, a templom főhajójának déli oldalán, 160 cm magasan. Ezt az 1985-ös felújításkor találták meg.

A templom építésének 100 éves évfordulóját 1886. október 31-én, a reformáció napján ünnepelte az egyházközség.

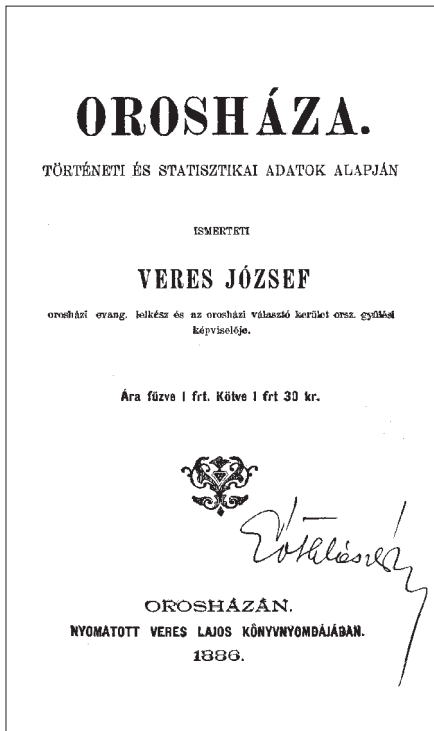

amit a Habsburg-hű hatóságok leromboltak. 1768-ban – a helytartótanács tudta nélkül – már kőből és fából építették meg ideiglenes templomukat.

Az 1781-es türelmi rendelet szabad vallásgyakorlatot engedélyezett a protestánsoknak, templomot azonban csak oldalsó, nem az utcáról nyíló kapuval építhettek. Végül 1785-ben jóváhagyták a tervet, az évtizedek óta dédelgetett álmot, a négy évtizedig Orosházán szolgáló Horváth pap halála miatt 1786-ban, már a következő lelkész, Szimonidesz János vezetésével valósulhatott meg. Az első, közel fél évszázadban a keleti oldalon volt a főbejárat, ahol ma is felirat hirdeti: „Isten ke-

125 éve, 1886. október 31-én hagyta el a nyomdát **VERES JÓZSEF** „Orosháza történeti és statisztikai adatok alapján” című könyve.

Helytörténeti irodalmunk egyik első jeles darabja – Skolka Sámuel és Balassa Pál után – Veres József (1851–1913) evangélikus lelkész-esperes, országgyűlési képviselő maradandó munkája. Részleteken ír a régi és a korabeli Orosházáról, az úrberről és a közterhekről, a település kiválóbb mozzanatairól. Taglalja az egészségügy, a közrend, a közlekedés múltját és jelenét. Pótolhatatlan adalékokat tett közzé Orosháza földműveléséről, iparáról, kereskedelméről. Ugyanakkor ko-

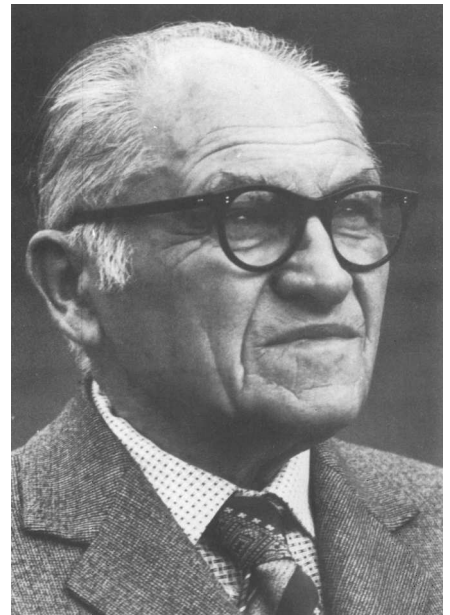
Veres József könyve igazi népkönyv lett, a település lakóinak féltve őrzött kincsé, az orosházi tudat kialakulásának egyik fő eszköze. A kiadványt 1886 után 1934-ben és 1987-ben jelentették meg, legutóbb 500 számozott példányban, illetve az Orosházi Evangélikus Egyházközség részére 500, sorozaton kívüli kötet készült.

NOVEMBER

100 éve, 1911. november 16-án született **NAGY GYULA** tanító, néprajzkutató, múzeumigazgató, az orosházi ev. egyházközség képviselő-testületének tagja.

Az 1930-as években néhányszor helyettesített az orosházi evangélikus elemi iskolákban, a háború után, 1950-ben az alakuló helyi múzeum igazgatójának nevezték ki. 1955-től több múzeumi évkönyvet állított össze, 1965-ben kiadták az általa két hatalmas kötetben szerkesztett *Orosháza története és néprajza* című, országos jelentőségű monográfiát. Három kötetben jelentette meg könyveit a vásárhelyi pusztáról: *Hagyományos földművelés a vásárhelyi pusztán* (1963), *Paraszti állattartás a vásárhelyi pusztán* (1968), *Paraszti élet a vásárhelyi pusztán* (1975). Igyekezett a paraszti munkákat a lehető legpontosabban megfigyelni, leírni és szakszerűen publikálni.

A múzeum egyszemélyes intézmény volt, Nagy Gyula szakadatlanul dolgo-

zott, mindvégig egy hivatalra méretezett feladatot látott el. Életének utolsó évtizedében visszatért az evangélikus egyházhoz, rendszeresen járt a templomba, képviselő-testületi tagságot is vállalt.

Kitüntetései közül legbüszkébb a teljes életművéért kiérdemelt *Orosháza díszpolgára* címre volt. 1994. december 26-án halt meg.

KOSZORÚS OSZKÁR

moly teret szentel az evangélikus egyháznak, iskoláinak, valamint az egyházközség fiókgyülekezeteinek. Említést tesz a római katolikus, a református és az izraelita hitközségről is. A könyv értékes fejezete a közműveltséget, a társulatok életét, valamint a község elöljáróinak 1886-os névsorát bemutató rész.

Uram, Te voltál hajlékunk...

Isten ajándéka a nyarat idéző, melengető novemberi napsütés. Arany sugarai fénybe vonják a temetőt, felragyogtatják a sírokon viruló színpompás virágokat, és megpihennek az egyik sírkövet körülálló kis csoporton.

Emlékezni, hálát adni jött a család. Szüleink sírjához jöttünk – gyermekeik, unokáik, dédunokáik. Hálát adni az Élet Urának a kapott életért. Felmenőinkért, akik által az életet kaptuk. Akiknek génjei, testi-lelki adottságai bennünk élnek tovább, és láthatatlan, felfoghatatlan kötelékkel fűznek össze minket, különböző korú és élethelyzetű családtagokat, a legidősebbtől a hamarosan megszületendő legkisebbig.

Megemlékezni, születésnapot ünnepelni jöttünk. Átélni és együtt elmondani a zsolttáros szavaival: „Uram, Te voltál hajlékunk nemzedékről nemzedékre!”

Édesapánk, Fürst Ervin, az orosházi gyülekezet egykori lelkésze, 110 évvel ezelőtt, 1900. november 18-án született Szepesolasziban, a ma – Trianonnak „köszönhetően” – szlovák illetőségű, ám ak-

kor még magyar felvidéki városban. Hosszú út vezetett Szepességétől a „legnagyobb magyar falu” és egyben a „legnagyobb magyar evangélikus gyülekezet” templomáig, ahol 28 éven át hűséggel és odaadással végezte szolgálatát... Ez év áprilisa, a városalapítás évfordulója óta templomkertünk emlékparkjában emlékkő őrzi nevét, mutatja az iránta mindmáig élő megbecsülést és szeretetet.

Édesanyánk igazi lelkészfeleség, odaadó társ, példás családanya volt. Ő is novemberben született, most lenne 99 éves.

Hamarosan huszonnégy éve lesz annak, hogy a két koporsót együtt borította be a hant.

„A mi esztendeinknek napjai hetven

esztendő, vagy ha feljebb, nyolcvan esztendő, és nagyobb részük nyomorúság és fáradság, amely gyorsan továtúnik, mint ha repülnék.” Bizony, az ő életükben sem volt másként! Sok gondot, keserűséget, testi-lelki szenvedést kellett elhordozniuk földi életükben, de Isten kegyelméből áldásban, örömben, szeretetben is bőven volt részük. Megadta nekik az Úristen, amit a zoltáríró így fogalmazott meg: „Vidámits meg minket... láttassék meg a Te műved a Te szolgáládon...”

Hisszük, tudjuk, hogy békességük és nyugalomuk már végtelen, mert ahol ők vannak, ott többé nincs gond, bánat, fájdalom, csak örökkévaló boldogság.

Meghatódva vesszük körül a kis sírkertet. Hálát adunk minden kegyelemért, minden ajándékért, amivel Istenünk megáldott minket, és együtt, egy szívvel kérjük a 90. zoltár szavaival: „Legyen az Úrnak, a mi Istenünknek jó kedve mirajtunk, és a mi kezeink munkáját tedd maradandóvá, és kezeink munkáját tedd maradandóvá!”

FÜRST ENIKÓ

Egyházunk hírei

Új elnök-püspök

2010. november 26-án a Magyarországi Evangélikus Egyház Zsinata Gáncs Pétert, a Déli Evangélikus Egyházkerület püspökét választotta meg elnök-püspökké.

Püspök úr a következő szavakkal fogadta el új megbízatását:

„A bibliaolvasó Útmutató mai igéjében keresek tiszta alaphangot induló elnök-püspöki szolgálatomhoz: *„... a bizalom erőt adna nektek!”* [Ézs 30,15] Bizalmat kaptam és ez a bizalom erőt ad. A kapott bizalmat szeretném megosztani, viszonozni, továbbadni bizalomhiányban szenvedő egyházunkban és világunkban” – mondta, majd hozzátette: „A hat éves választási ciklus utolsó harmadára kapott megbízatás jelentőségét nem szeretném sem túlbecsülni, sem pedig alulértékelni. Elnök-püspöki szolgálatomat első renden moderátori feladatnak tekintem. Küldetésemet abban látom, hogy segítsen a különböző konstruktív egyházi erők, közösségek összehangolását és együttműködését. Kívánatos, hogy döntéseink a lehető legszélesebb konszenzus gyümölcseként szülessenek. Csak ilyen módon gyógyulhatunk az általános bizalmi válság közösségromboló betegségeből. Remélem, a 2012-ben esedékes általános tisztújításig néhány fontos területen sikerül közösen előbbre lépünk egyházunkban”.

Két fontos célról, a lelkészek lelki gondozásáról és a gyülekezeti vezetők, munkatársak képzéséről így nyilatkozott: „Halasztást nem tűrő prioritás egyházunkban a lelkészek hivatásgondozása, a minőségi továbbképzés, a szakszerű lelki gondozás, valamint családbarát rekreációs szervezett biztosítása a hűséges munkában elfáradt/megfáradt szolgátlásaink számára. Ugyancsak fontos a nem lelkesítő munkatársak, presbiterek megkezdett képzésének kiszélesítése és elmélyí-

tése. Kívánatos, hogy a következő hat éves ciklusra a már ilyen módon is felkészített szolgátlások kapjanak bizalmat. (Forrás: MEE hivatalos honlapja)

Ha valaki nem tudná: a Magyarországi Evangélikus Egyház 3 egyházkerületből áll: 1.) Nyugati (Dunántúli, székhely: Győr), 2.) Északi (Székhely: Budapest, Budavár) és 3.) Déli (székhely: Budapest, Deák tér). Az egyházkerületek élén püspök áll, és a három püspök közül a Zsinat választ elnök-püspököt az egyházmegegyék presbitériumainak javaslata alapján. Gáncs Péter elnök-püspök természetesen továbbra is püspöke a Déli Egyházkerületnek.

A vörösiszap áldozataiért

Köszönettel vettük, hogy a kolontári és a devocseri tragédia áldozatai javára meghirdetett gyűjtésnek szép eredménye volt gyülekezetünkben. Óvodánk, iskolánk és a gyülekezet összefogásának eredményként több mint 300 000 forinttal járulhattunk hozzá a bajba jutottak megsegítéséhez. A Nyugat-Békési Evangélikus Egyházmegegye így összesen több mint félmillió forintot továbbított az Országos Egyház Pénztárába erre a célra. Az óvoda és az iskola 132 600 forintot gyűjtött össze, a reformáció ünnepi offertórium pedig 138 000 forintot. Ezen felül az iskolában egy másik felhívásra még 42 000 forint gyűlt össze.

Reméljük, hogy a vörösiszap-katasztrófa felelősei nem ússzák meg a számonkérést és bűneik következményének százszázalékos jóvátételét anyagi értelemben is, mert az mérhetetlen igazságtalanság lenne.

Meghallgatható igehirdetések

A legtöbb istentiszteleten elhangzik, hogy a vasárnapi igehirdetést utólag (hét-fő estétől) újra meg lehet hallgatni az interneten, az Orosházi Evangélikus Egyházköztség honlapján, amit ezen a címen érhet el bárki: <http://oroshaza.lutheran.hu/>

2008. augusztus 31. óta működik ez a lehetőség, azóta majdnem minden vasárnapi igehirdetés felvételre került, és meg is hallgathatóak az említett címen.

Természetesen az internet lehetősége nem pótolja a vasárnap, illetve az ünnepnap megszentelését, de jelentős mértékben segíti elő egy-egy igehirdetés újbóli meghallgatásával a hitélet elmélyülését. Továbbra is nagyon fontosnak tartjuk lelki életünk számára a gyülekezeti életben való részvételt, de hálával fogadjuk ezt a modern lehetőséget.

Csoportok, testvéri közösségek gyülekezetünk érdekében

Istennek adunk hálát azért, hogy áldásosan működik gyülekezetünkben a Sámuel csoport. Ez a közösség elsősorban a CSIT-tel, a Családi Istentisztelet ügyével foglalkozik, de minden olyan alkalommal is, amely a kisgyermekeket és szüleit veszi célba. Ez a közösség – az igazgató-lelkész vezetésével – a gyülekezet jövőjéért fáradozik. Örömmel látjuk és tapasztaljuk, hogy gyülekezeti életünk egyik lelegevenebb alkalma a vasárnap 9-órakor kezdődő CSIT, ahol – híreink szerint – idén, advent 1. vasárnapján 160 gyermek és szülő köszöntötte a György Vilmos-teremben az új egyházi esztendő, s itt gyűjtötták meg az adventi koszorú első gyertyáját.

Istennek adunk hálát azért is, hogy diakóniai csoport is működik a gyülekezetünkben. A tagjai szeretetteljes figyelemmel fordulnak egymás felé, és ápolják a csoporton belüli közösséget, de idősebb testvéreink, a gyülekezet magányos és korosodó tagjai felé is figyelemmel fordulnak, különösen ilyenkor, advent és karácsony idején, figyelmességüket apró ajándékkal is kifejezik. A diakóniai csoport havonta egyszer, általában a hónap utolsó hétfőjén, 15.00 órai kezdettel jön össze megbeszélni a feladatokat, s ilyenkor is előveszik Isten igéjét, lelkész vezetésével.

Bár önálló civilszervezet a Fénysugár Nyugdíjas Egyesület, de értük is Istennek adunk hálát, mert a klubtagság nagyobb százalékban az evangélikus gyülekezet nyugdíjasai közül kerül ki. Minden kedden és csütörtökön 14.00 órától vannak együtt a klubtagok. A kellemes közösségi alkalmat kedden a Halleluja énekkör áhítata, csütörtökön pedig a 17.00 órakor kezdődő istentisztelet teszi lelkileg tartalmasá.

György Vilmos Evangélikus Szeretetszolgálat

Továbbra is hirdeti azt a lehetőséget, hogy segítséget tud nyújtani otthoni, ún. házi szolgálatban, ebédeltetésben, betegellátásban. Külön és hangsúlyosan tesszük közzé, hogy minden szerda délután 14.30-tól ingyenes gyógytorna van a gyülekezeti teremben, a szeretetszolgálat szervezésében, s bárkit szeretettel látnak.

Gyülekezeti munkatársképző program Békéscsabán

Mint minden magyarországi evangélikus gyülekezetben, az orosháziban is

✎ tisztségviselők (felügyelő, gondnok) és presbiterek választására kerül sor 2012 tavaszán. Nálunk ezen felül még képviselő-testületi választás is esedékes. A presbitérium létszáma 40 főnél nem lehet több, 7-nél nem lehet kevesebb. A képviselő-testület létszáma 70 fő.

De nem a létszám a legfontosabb, hanem az, hogy elkötelezett, gyülekezetét valóban érdemben segíteni akaró presbitérium jöhessen létre. Olyan közösség, amely a lelkészek mellett áll, s mindenben képes és kész nyitott szívvel segíteni. Ehhez az is hozzátartozik, hogy a tagok rendszeres igehallgatók legyenek, és éljenek a zentséggel. Természetesen a képviselő-testület tagjai számára is fontos a lelki elkötelezettség.

Egyre inkább bebizonyosodik, hogy ahol a lelkész mellett hívő és aktív presbitérium van, vagyis hívő gyülekezeti munkatársak munkálkodnak, ott a gyülekezeti élet is fellendül, megújul, sokkal gazdagabb lesz, mint ott, ahol csak a lelkész küzd egyedül. Annak érdekében, hogy értő és felkészült presbiterek, gyülekezeti munkatársak segítsék Krisztus ügynök terjedését a városban és környékén, nagyszerű segítség a békéscsabai munkatársaké, amely 2010 decemberében indult el, de 2011-ben is folytatódik. Ezt a munkatársaképzőt Piliscsabáról telepítették Békéscsabára éppen azért, hogy az itteni környék evangélikussága számára helyben kínáljanak fel képzési lehetőséget. A képzés ügyének szervezője Szabik Imre ny. püspök és a Hittudományi Egyetem tanárai a munkatársak. Többször: Dr. Varga Gyöngyi, Dr. Korányi András, Dr. Bácskai Károly. Vannak ószövetségi, újszövetségi, egyháztörténelmi, lélektani előadások, valamint egyházismereti alkalmak.

A továbbképzés a Békéscsabai Evangélikus Egyházközség gyülekezeti házában, illetve az evangélikus gimnázium helyiségeiben történik (gyülekezőhely a gyülekezeti házában, a Luther utca legelején, a kistemplom mellett).

Jelentkezni lehet Esperesi, illetve Lelkészi Hivatalunkban is, és minden további részletet szívesen rendelkezésre bocsátunk az érdeklődők számára.

Iratterjesztésünk, avagy mit ajándékozzunk?

Mindig is működött, de újra és újra felhívjuk a kedves olvasók szíves figyelmét arra, hogy egyházközségünkben nagyon gazdag anyaggal rendelkező iratterjesztés működik, amely nemcsak újságok, könyvek, Bibliák, énekeskönyvek, igés lapok, képeslapok megvásárlását teszi lehetővé, hanem sokféle érdekes apróságot is. Kaphatók keresztyén módon díszített csuprok, tányérok, keresztyén CD-k, illetve DVD-k (pl. Immanuel), kulcstar-

tók, könyvjelzők stb. Érdemes megnézni a kínálatot, és a kedvező árak is megkönnyítik az ajándékozást, nemcsak most, karácsonykor, hanem év közben is, bármikor. Vasárnaponként az istentisztelet után, hétköznap pedig a Lelkészi Hivatalban lehet hozzájutni a megvásárolható tárgyakhoz.

Közhírré tesszük azt is, hogy a Lelkészi Hivatalban, illetve istentisztelet után is, megvásárolható a 2011-es esztendő Evangélikus naptára, valamint kapható a bibliaolvasást elősegítő Útmutató.

Továbbra is kérjük Harangszó újságunk támogatását

Már többször közhírré tettük, hogy a gyülekezeti újság addig tud megjelenni, ameddig nem ráfizeteses, azaz adományokból fenn tudja tartani magát. Ennek megállapítására a 2010-es zárszámadás elkészültével kerül sor. Jó reménységgel vagyunk, de kérjük a testvérek újságunkra szánt adományait megmaradásunk érdekében.

Van még egy másik kérésünk is: örülünk, ha lennének olyan olvasóink – elsősorban a gyülekezetünkön belül és a városban –, akik nemcsak olvassák, hanem – missziói feladatként – tovább is adják újságunkat az elmaradt vagy gyülekezetünkön kívül kisodródott testvéreinknek, illetve bárkinek.

Éléskamra-akció

Gyülekezetünkben tovább folyik az éléskamra-akció. A templom kijáratánál elhelyezett kosárba lehet beletenni az adományokat. Hála Istennek, nem múlik el vasárnap, hogy ne kerülne bele néhány konzerv, tej vagy másfajta élelmiszer. Az így, ajándékba kapott élelmiszereket a hétköznapokban osztjuk ki a lelkészi hivatalba érkező éhes embereknek. (Az élelmiszerek mellett gyermek- és felnőtt ruhákkal, játékokkal is tudunk segíteni.)

Év közben is vannak gyülekezeti alkalmak

Vasárnaponként három istentiszteletet tartunk:

– 9.00 órai kezdettel Családi Istentisztelet (CSIT). A kisgyermekes szülőket várjuk a György Vilmos-terembe, ahol elsősorban a kisgyermekek igényét igyekezzük figyelembe venni. Istennek adunk hálát, hogy nagyon jó a látogatottsága. Olykor többen vannak itt, mint 10.00 órakor. A szülők felé most is megfogalmazzuk kérésünket, hogy gyermekük fejlődésével lépést tartva igyekezzenek betagozódni a felnőtt gyülekezetbe, annak az alkalmára.

– 10.00 órai kezdettel felnőtt-istentisztelet (nevezhetnénk humorral így: FIT). Ez hagyományos, a régi liturgia szerinti alkalom. A részvétel a gyülekezet méretéhez képest elég szerény. Ez bánt is bennünket, lelkészeket. Talán a szocializmusban felnőttek jobban elidegenedtek Istentől, egyháztól, és már nem nagyon tudnak visszazokni.

– 17.00 órai kezdettel Reménység Istentisztelet (RIT). Ha valakinek a 10.00 órakor kezdődő alkalom nagyon konzervatív lenne, megteremtődött a teljesen modern hangvételű és zenei anyaggal rendelkező új lehetőség. A RIT látogatottsága is örömet okoz, a régi 10-12 fővel szemben alkalmanként 50-80 közötti a résztvevők száma. Itt az átlagéletkor is meglehetősen biztató, bár még nem számoltuk ki, alighanem 30 esztendő körül lenne.

Hét közben is több alkalom van, amikor élni lehet Isten szent ígéjével:

– kedden és pénteken reggel 8.00 órakor reggeli áhítat.

– csütörtökön 17.00 órakor istentisztelet. A hónap 3. csütörtöki istentisztelete úrvacsorai alkalom. Ha nem is nagy létszámú az istentisztelet (20-40 között), ezt is nagyon fontos liturgiai alkalomnak tartjuk. Elsősorban a nyugdíjas klub tagjai vannak jelen, de fiatalabbak is – munkahelytől függően – megjelennek ezen az alkalmon.

Férfiak sátra

Még mindig nem szedtük fel a sátorfánkat, hanem újra és újra lelkesen igyekezzük felhívni a férfitestvérek figyelmét erre a speciális alkalomra, amikor csak mi, férfiak vagyunk együtt közösségben, Isten színe előtt, a hónap 2. csütörtöki istentisztelete után. A Szentírás férfi alakjairól beszélgetünk, mintát merítve a szent szövegből magunk számára. Általában 8-12 férfitestvér vesz részt az alkalmon, de nagyon szívesen látnánk másokat is, ezért tesszük közzé újságunkban ezt az alkalmat.

„Az emberi léleknek meleg csend kell...”

Jótekonysági koncert Tóth Ági árváinak

Bence és Panni, két árván maradt gyermek, sokan ismerjük, szeretjük őket. Bence 9 éven keresztül volt a Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium tanulója, jelenleg a Budapest-Fasori Evangélikus Gimnáziumban tanul. Panni szeptembertől újra evangélikus iskolánk diákja lett.

Három évvel ezelőtt édesapjuk, idén nyáron pedig édesanyjuk, Tóth Ágnes 37 évesen távozott az élők sorából. A gyermekek anyai nagymamájukhoz, Tóth Györgyné Erzsikéhez kerültek, aki féltő szeretettel veszi körül őket, gondoskodik róluk. Megrázó élethelyzet, ami sok-sok embert indított arra, hogy 2010. november 20-án 17.00 órára eljőjön a Petőfi Művelődési Központ kamaratermében rendezett jótekonysági koncertre.

Ágit nagyon sok ember ismerte Orosházán. Egyrészt rendezvényszervezői tevékenysége miatt, másrészt mert ő is mindenhol ott volt, ahol segítséget kellett nyújtani a bajbajutottaknak. Lisztérzékenységi szűrés szervezésében segédkezett a legkisebbek között, hiszen kicsi lánya, Panni is lisztérzékeny. Segítette a pedagógusnapok, az adventváró vagy épp *húsvétváró* délutánok megszervezését az iskolában. Éveken keresztül már december elején sürgölődött a művelődési házban, hogy a „cipős doboz akciót” segítse. Vitte a híreket a helyi médiába, hogy fontos ügyek mellé álljon, így például akkor, amikor a lisztérzékenyeknek speciális konyhát hozták létre. Próbálta kijárni az ingyenes étkezést a rászorulóknak. Ági halála előtt egy évig – munkája miatt – a fővárosban élt gyermekeivel. Panni ez idő alatt a Julianna Református Általános Iskola diákja volt.

Így történhetett, hogy két közösség foggott össze, hogy anyagi és lelki segítséget nyújtson a bajbajutott testvérpárnak. A Budapesten élő Ferge Béla zeneszerző augusztusban keresett meg azzal a gondolattal, hogy szervezzünk közösen egy jótekonysági koncertet a testvérpár számára.

„Az emberi léleknek meleg csend kell...” – Simone Weil író tollából származó gondolat jegyében szerveztük ezt a koncertet. Kezdetől fogva nagyon sok segítőtőre találtam itt Orosházán. Megkerestem evangélikus iskolánk igazgatónőjét, Fehér Borbálát, aki azonnal igent mondott a kezdeményezésre és a koncert megfelelő időpontját is segítette kiválasztani, hiszen sok jeles esemény között kellett

megtalálni a legalkalmasabbat. Borikának köszönhetően az iskola több szülőjét is sikeresen megnyert a jótekonysági ügynek, értékesítették a támogatójegyeket, így sokan anyagilag is tudták segíteni a bajbajutott gyerekeket.

Köszönet a pedagógusoknak, Ravaszné Horváth Mariann és Földesiné Erős Klára tanítónőknek, valamint Domjáné Szólik Anikó énektanárnak, aki segítette megkeresni az iskolában azokat a tehetséges diákokat (név szerint: Dankó István, Benkő Katalin, Szilágyi Kristóf és Balla Diána), akik ezen a szép eseten kiemelkedő zenei tudásukkal ajándékozták meg a közönséget. Köszönet a kis muzikusok felkészítéséért Csernainé Erőss Ella, Szénási Anikó, Felföldiné Tóth Erika

szervezésben, hiszen ő is jól ismerte Ágit. Kovács Kálmán, az Index Média Kft. ügyvezetőjének munkáját dicséri a gyönyörű plakát, ami erre az alkalomra készült.

A rendezvényre díjtalan volt a belépés, a támogatói jegyeket 200 és 500 forintos egységáron vásárolhatták meg a segíteni vágyók. Az est folyamán a helyszínen 40 ezer forint gyűlt össze. A budapesti Julianna Református Iskola 82 ezer 500 forintot, a Székács József Óvoda Általános Iskola és Gimnázium 85 ezer forintot gyűjtött.

Az anyagi támogatáson túl nagyon fontosnak tartom, hogy a jótekonysági koncerten jelenlétünkkel is bizonyítottuk a családnak: mellettük állunk és szeretjük őket, így köszönet mindazoknak, akik el-

A koncerten készült felvételt

tanárnőknek, a Liszt Ferenc Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tanárainak.

Köszönjük Nagy Krisztina énekművésznak, hogy az ő előadásában ismét gyönyörködhettünk Händel „Largo” tételében. Hálásak vagyunk a budapesti Julianna Református iskola kisdíákjainak is a szívet melengető énekekért, kiváló hangszeres játéukért, valamint Ferge Béla zeneszerzőnek és az Andante kamarazenekarnak. Nekik köszönhetően átélhettük, amiről Kodály Zoltán így írt: „Teljes lelki élet zene nélkül nincs. Vannak a léleknek régiói, melyekbe csak a zene világít be.”

Fontos megemlítenem, hogy Pusztai Lajos, a Petőfi Művelődési Központ igazgatója az első perctől kezdve nagy lelkesedéssel és szeretetteljesen vett részt a

jötték. Köszönet azoknak is, akik ugyan nem tudtak részt venni az alkalmon, de felajánlották anyagi támogatásukat.

Számomra meghatározó volt látni és tapasztalni, hogy ennyien eljöttek, mert bizonyosság volt: „Isten bennünk való létének bizonyossága az is, ha jól teszünk másokkal. Erről ismerik fel a bennünk élő Istent.” A testvérpár minden segítség ellenére nehéz időszakot él át, felnőtteket megszégyenítő módon hordozzák a gyász terhét. Nem panaszkodnak, kötelességtudóan, magas színvonalon, céltudatosan végzik napi kötelességeiket, és álmódják meg saját jövőjüket. Isten adjon nekik vigasztalást és erőt a mindennapokhoz!

DEÁK GABRIELLA

Fénysugár híradó

„... megjelent az Isten üdvözítő kegyelme minden embernek...” [Tit 2,11]

Az idei esztendőben május 23–24-én ünnepeltük pünkösdöt, legutóbb ekkor számoltunk be egyesületünk munkájáról. Most az advent első vasárnapjáig eltelt hat hónapról lesz szó. Lelki és szellemi tartalomban gazdag fél év van mögöttünk.

Mindnyájan tudjuk azt, hogy az idős-kor Isten ajándéka. Tudjuk azt is, ahogy a társadalomban, úgy a mi városunkban és gyülekezetünkben is növekszik azoknak a száma, akik elérik a 60-as, 70-es, 80-as éveiket. Közülük mind többen maradnak társ nélkül, igénylik a közösséget. Egyházunk megfelelő környezetet biztosít számunkra, lelkészeink és az egyház vezetése, sokirányú munkája mellett, fontosnak tartja a nyugdíjas korosztály lelki gondozását.

A nyár folyamán visszaköltöztünk megújult és megszépült gyülekezeti házukba, ahol továbbra is rendszeresen találkozzunk a keddi és a csütörtöki délutánokon.

Mindig örömmel készülünk gyülekezeti alkalmainkra, illetve a gyülekezetünkhöz kapcsolódó eseményekre.

Így többen mentek közülünk a konfirmáció vizsgára, érdeklődéssel hallgattuk a fiatalokat, reménykedünk, hogy a jövőben gyülekezetünk felnőtt tagjai lesznek.

Óvodánkkal jó kapcsolatot építettünk ki az elmúlt időszakban, a gyerekek alkalmanként ellátogatnak hozzánk. Ezúttal már jártunk az evangélikus óvoda alapítá-

sának 15. évfordulójára rendezett ünnepségen, és gyönyörködtünk az óvodások színvonalas műsorában.

Az októberi szeretetvendégségen is közreműködtünk, Isten igéje mellett érdeklődéssel hallgattuk Horváth András, Orosháza első papja és az országosan ismert Győry Vilmos lelkészünk pályaképéről szóló előadást.

Szép számmal látogattuk meg a reformáció ünnepi esti istentisztelet alkalmából testvéreinket a református gyülekezet házában.

Néhány programunkat a Győry Vilmos Evangélikus Szeretetszolgálattal közösen szerveztük meg. Így például halottak napjára készülve elhunyt szeretteink részére koszorúkat készítettünk. Meglepetést jelentett még számunkra is a benünk szunnyadó kreativitás, igen változatosak és ízlésesek lettek koszorúink.

November elején a baptista egyház-közönségnél hálaadó istentiszteleten voltunk. Klubtagjaink között van Nikodém Lajos baptista lelképásztor és felesége, Zsuzsa is. Meghívásuknak mindig örömmel teszünk eleget.

A pünkösd-i istentiszteletek mellett mindnyájunknak felejthetetlen zenei élményt nyújtott Rákász Gergely orgonaművész koncertje templomunkban. Kitűnően interpretálta a klasszikus és a modern darabokat is.

Ugyancsak többen jelen voltunk a finn vendégek tiszteletére rendezett jó hangulatú hangversenyen. Csak felsőfokú jelzőkkel illelhetjük Fassang László orgonaművész és Szokolay Dongó Balázs, a fúvós hangszerek művészeinek közös koncertjét. Fassang László már volt vendég

evangélikus templomunkban (nagyapja, Fassang Árpád és dédapja, Orbán János egyházunk kántortanítója volt), most nagyon jól kiegészítették egymást az orgona és a fúvós hangszerek (duda, furulya, szaxofon). Hangversenyük előtt igen sokan megnéztük Sávolt Zoltán András szövő, népi iparművész kiállítását, gyülekezeti termünkben.

Szintén nagy élményt jelentett az egyesület 45 tagjának a hortobágyi kirándulás. Bár több klubtagunk járt már Debrecenben, de a szomszédságában fekvő Hortobágyot csak a társaság néhány tagja látta eddig. Kitűnő időt fogtunk ki, hogy egy napot eltöltsünk Európa legnagyobb természetes pusztáján, ami a Világörökség része. Kikocsikáztunk a pusztára, megnéztük a lovas bemutatót, az ősi magyar szürkemarha-gulyát és a rackanyáját. Megtekintettük a pásztorkodás történetét bemutató Pásztormúzeumot, a Hortobágy folyón átívelő, közel 200 éves Kilenclükú hidat, majd megebédeltünk a Hortobágyi csárdában. Sötétedésre érkezünk haza.

Lapzártakor Kálmán Imre „Marica grófnő” című nagyoperettjének orosházi bemutatójára készültünk.

November 30-án tartottuk éves közgyűlésünket, amelyet vacsora követett. Erről, valamint adventi és karácsonyi programjainkról a 2011-es első Orosházi Harangszóban számolunk majd be.

A Fénysugár Nyugdíjas Egyesület tagjai nevében áldott, békés, boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk minden Kedves Olvasónknak!

KOSZORÚS OSZKÁRNÉ

Jeles napok árnyékában

A kegyelet napja

*Mi lett belőlem? Temetői fejfa,
Mely a világnak egy nevet mutat...”*
[Ady Endre]

Míg a szavakat rendezgetem, közben őszi könnyeket hullatnak a felhők. A házuk előtt őrködő diófa is kezdi ejtegetni a leveleit... mióta figyelem, már a sokadikat. És a szél... ő a diókkal játszik... ha elfordulok is hallom, ahogy földre kopantja a csontkemény szemeket.

November van. Néhány napja még

HALOTTAK NAPJÁRA.

(November 2.)

halottak napjának dátumát mutatta a naptár, az ő emlékekkel foglalkozott mindenki, akit csak süjtött már az életben szülő, testvér, házastárs, rokon vagy jó barát elvesztésének érzése. A halottak napja a kegyelet ünnepe.

Közel százharminc éve sárguló papírok emlékeztetnek rá, hogy Orosházán az 1882. évben a harangok tompa gyász-zúgása mellett szokatlanul sok nép járt ki és be egész napon át a temetőbe, november hó elsején, hogy olykor „tört köveken és porladó keresztteken” is megkeressék rég eltávozott hozzátartozóik neveit, „me-

lyet szép tanújeleként lehetne venni a valóságos érzületek is.”

A csípős őszi szél mohos sírhantokra szórta le a fák enyészett lombjait. Jöttek özvegyek, árvák, boldogtalanok és szenvedők a megnyugvás honába a megemlékezés napján, s kezük nyomán a sírhantok virágos kertekké alakultak. A rég papírra vetett betűk tanúsítják a sírok halmain: „a megemlékezés, a szeretet jelvényei, mint ezer pompázó csillagok ragyognak, a szeretet fátylát gyújtott a halottak fölé.”

A halotti beszéd évszázadok során ugyanaz és mégis más és más. Benne az életet megjárt küzdő ember vívja harcát az elmúlás gondolatával, mely a halál árnyékában is az életről szól!

Kié legyen hát a halottak napja? Legyen az embereké (élőké és holtaké), a virágoké, az őszinteségé, a mértéktartással, jó ízléssel való emlékezésé. Béke velük!

A várakozás ünnepe „Karácsoni elmélkedés”

Az egyes emberek, családok életében is fordulnak elő oly nevezetes, emlékeztető napok, melyeket meg szoktak ünnepelni. Öröme van ilyenkor a családnak, s

hogyan ez az öröm teljesebb legyen, a rokonok és jó barátok együtt ünnepelnek. A nemzetek életében is fordulnak elő nagy jelentőségük által megszentelt napok, melyek évfordulóit a nemzeti kegyelet ünnepnapokká avatja.

Mindezeknél sokkal magasabb, sokkal lélekelemelőbb az olyan ünnep megtartása, megszentelése, mint a karácsony, mely minden keresztyén ember lelke előtt kedves. Adventi koszorúk, illatos gyertyák, harangzene, ajándékok készítenek elő a családi ünnepet.

Az évek 130 esztendő után is egyformán csörgedeznek a mulandóság tengerebe. Vajon eleink miről elmélkedtek karácsony közeledtén? A hátra maradt írsokból kiderül: a karácsony a legbensőségesebb keresztyén ünnepet jelentette számukra, amikor Isten meglepő ajándékot készít minden embernek: a „pólyába takart és a jászolban fekvő” Gyermekek.

Orosházán a harangok zúgása hirdette: „Nagy vendége van a keresztyén világnak: az atya Istennek fia miértünk és a mi üdvösségünkért elhagyva égi dicsőségét, leszállott a siralomvölgybe, aláveté magát e földi lét minden nyomorának...” Megszületett Jézus Krisztus! Ránk virradt karácsony!

Nagy nap volt ez akkor is, minden

igaz keresztyén lelke előtt, betlehemesek éneke hangzott:

*Csordapásztorok, midőn Betlehemben
Csordát őriztek éjjel a mezőben...*

Jókívánásaikkal és tanácsaikkal is készen állottak: az évekkel együtt múltak életnapjaink, ezért lakjék szívedben szeretet, tégy jót mindazokkal, akikkel tehetsz, így szenteltetik meg a karácsony. Így ünnepelve kívánjuk, hogy adjon Isten minden embertársunknak boldog karácsonyi ünneplést. Idők múltával így lesz egyre mélyebb a kapcsolat szereteteinkkel és Istennel.

Vagy ahogyan Veres József evangélikus lelkész egy szegény asszony karácsonyát írta le 1882-ben, máig ható igazsággal: „Szálljon az ének hálás ajkadról, ma a nagy örömről; holnap úgyis megint a sóhajszáll az élet nagy keservei miatt...”

Ma öröme mutató csillagok alatt szeretnénk ünnepelni. Egy kis pihenés, egy kis szelíd szünet, néhány pernyi csendajándékkal a karácsonyfa alatt. Emberi szívek közelében úgy, hogy ajtónkban összeérjen a külső csend, s a belső. Boldog karácsony!

VERASZTÓ ANTAL

Nyírségi kirándulás

Gyülekezetünk diakóniai csoportja – Lázárné Marika kezdeményezésére – eldöntötte, hogy az őszi folyamán meglátogatunk Nyíregyházán két, evangélikus egyházi fenntartásában működő gondozói közösséget. A kirándulásra szeptember végén került sor. Menetben megálltunk Debrecenben, hogy megnézzük a református Nagytemplomot. A hatalmas történelmi falak között megilletődve éreztük, hogy mily’ parányi is az ember. Néhányan nekivágtunk, hogy felmásszunk a templom egyik tornyába. Kifulladásig értünk fel a 210 lépcsőn, de a látvány kárpótolt a fáradságért, a gyönyörű napsütésben megláthattuk az egész nagyvárost. A templomhoz kapcsolódó kiállítóteremben egy látványos makettkiállítás csodálhattunk meg, amely bemutattott egy sor bibliai helyszínt.

A következő megálló már Nyíregyházán volt, az Emmaus Szeretotthonban. Ebédre érkezünk, már nagy szeretettel vártak. Meghitt csendben együtt fogyasztottuk el a finom ételt a ház lakóival és dolgozóival. Ebéd után az otthonhoz kapcsolódó modern és természetes anyagokkal berendezett templom kényelmes, gyönyörű fából faragott padosaiban

hallgattuk végig Bozorády lelkész úr előadását arról, hogyan is épült fel a szeretetotthon. A nyugodt, halk szavakból kiérzhető volt az Istentől kapott erő, elszántság, amellyel meg tudták valósítani álmaikat, létre tudták hozni ezt a csodálatos intézményt. Az együttlét áhítatát fokozta az a szép ének, amit megtanított nekünk. Ezután végigjártuk az épületet, megcsodáltuk a parkot, a tavirozsás halastavat. Az egész intézmény falaiból béke sugárzott, az ott dolgozók lényéből pedig a szeretet és az istenfélelemből fakadó csendes, türelmes szolgálattevés.

Utunk következő állomása az Elim, fogyatékosokat gondozó intézmény volt. A gondozottak életkora a gyermektől a hatvan évesig terjed, és mindannyian nőneműek, súlyosan fogyatékosok, önmagukat nehezen vagy egyáltalán nem tudják ellátni. A modern, praktikus berendezett épületegyüttes és a szépen gondozott, fürdőmedencével ellátott park jól szolgálja a lakók kényelmét, szükségletét. A gondozók felkészültek, hihetetlen munkabírásúak és rendkívül türelmesek, minden apró, elért eredményért keményen megdolgoznak. A bemutatóséta végén a ház imatermében rövid áhítattal és

közös imádsággal adtunk hálát Istennek azért, hogy ily’ csodásan működik, hogy ilyen erőt tud adni embereknek szolgálattevésre. Megrendítő élmény volt a látogatás.

Az utazástól kissé fáradtan, az élményektől hálátelt szívvel érkezünk meg szálláshelyünkre, Bodrogkeresztúrra. Bevallom, az elutazás előtt nem értettem, hogy miért kell nekünk Nyíregyházától viszonylag messze, 40 km-re megszállni. Ám amikor megérkeztünk a csodálatos pihenőházba, megszeppenültem, hogy miért is voltam kishitű. Isten mindig a legjobbat, legszebbet készíti el az ő gyermekeinek. Hát ilyen ez az evangélikus pihenőház, a „Betlehem”. Ez valóban a „kenyér háza”. Itt testi-lelki eledelt kap minden vándor. Nagyon jól pihentünk a minden kényelemmel berendezett szobákban. Reggel a világosban megcsodálhattuk a szép környezetet, a kilátást is. A finom és bőséges reggeli után reggeli áhítatban mondtunk köszönetet a pihenésért, ellátásért, lelki táplálékért és kértünk erőt, oltalmat a hazaútra.

Visszatértünk Nyíregyházára, ahol megtekintettük az evangélikus nagytemplomot. Az impozáns, de a mi evangéli-

kus szemünkkel talán túldíszített falak között meghallgattuk a templom és a nyíregyházi gyülekezet történetét, életét, majd gyönyörködhettünk a lelkész úr orgonajátékában is.

Az időjárás kedvező volt, így egy óras sétát tettünk a belvárosban. A sok szép, korhűen felújított épület és a modern, térkövekkel díszített sétány a parkkal jól illeszkedik egymáshoz.

Ízletes ebédünket ismét az Emmaus Evangélikus Szeretetotthon éttermében fogyasztottuk el. Búcsúzáskor úgy éreztem, hogy méltó az intézethez a neve: „szeretetotthon”. Itt valóban földi otthonra talál a lakó, de megkapja a lehetőséget, felkészítést arra is, hogy az igazi, mennyei otthont is megtalálja és elnyerhesse.

Úton hazafelé rövid kitérőt tettünk Máriapócsra, a katolikus kegytemplomba. Megismertük a könnyező kegykép történetét, megcsodáltuk a díszes képállványt, a gyönyörű ikonképeket, a gazdagon aranyozott falakat és a márványoltárt. A szép külsőség mögött azonban látni kell a lényegét. Az Isten nap mint nap sok csodát tesz velünk, amiért hálát kell adnunk. Ebből a hálaáldozatból, ajándékából sok minden épülhet fel Isten dicsőségére, sokak megtérésére.

A híres, nagy kegyhely után bensőséges élmény volt megállni Lázárné Marika szülőfalujában, Nyírmihálydiban, annál a kis fatornyos templomnál, amihez olyan sok kedves emlék fűzi őt.

Rövid volt a két nap, de nagyon gazdag. Köszönet érte Marikának, a kirándu-

lás elindítójának, s gyülekezetünknek az anyagi segítségért. Nagy öröm volt, hogy Ribár esperes úr is elkísért bennünket. Így a kirándulás nemcsak „továbbképzés” volt, hanem az általa megtartott áhítatok, a közös igeolvasás, az imádság révén egy bensőséges alkalom is, két csendes nap. Megtapasztaltuk, hogy a másikkal való törődés, a betegek, elesettek, fogyatékosok gondozása, a diakónia milyen fontos. Ezt a munkát jól végezni csak igazán mély, Istenben való hittel és a Tőle kapott szeretettel, alázatos szívvel lehet.

Végül csatolok egy történetet a bölcs emberről, ezt a szeretetotthonból hoztuk. Éppen az Idősek Világnapjára esett a látogatásunk, és többek között ezzel a kis írással köszöntötték az otthon lakóit:

Egy 92 éves kicsi, idős ember ahogy felkelt, szépen megborotválkozott, megfésülködött, felöltözött, és reggel 8 órakor elindult az idősek otthonába. 70 éves felesége nemrég hunyt el, ezért úgy érzi, muszáj elhagynia a házat.

Az idősek otthona előterében várakozik, s ránk mosolyog, mikor azt mondjuk neki, hogy kész a szobája. Miközben a lift felé tartunk, röviden elmondom neki, milyen is az ő kis szobája. Elmesélem neki azt is, milyen színű a függöny és az ágytakaró.

– Nagyon tetszik – lelkenedezik, mint egy kisgyerek, aki most kapja meg élete első szobáját.

– Kedves Mihály, még nem is látta a szobát, várjon egy kicsit!

– Az nem baj – közli.

A boldogság az mindentől független dolog. A boldogságot függetlenül választom. Az, hogy a szoba tetszik-e, vagy sem, nem a bútoroktól függ, vagy a dekorációtól... az attól függ, ahogy én azt látni akarom. Én már a fejemben eldöntöttem, hogy a szoba tetszeni fog.

A döntésemet minden reggel, az ébredésemnél hozom. Dönthetek úgy, hogy a napomat az ágyban töltöm, és számolom, hány testrészem nem működik, mely részeim fájnak. Vagy köszönetet mondhatok az égnek a testrészeimért, melyek jól működnek.

Minden nap egy ajándék. Ha ki tudom nyitni a szemem, az új napra koncentrálok, a szép emlékekre, melyeket az életem során gyűjtöttem össze.

Az öregség az olyan, mint a bankszámlád. Azt veszed le, amit összegyűjtöttél. Ezért az én tanácsom az, hogy sok-sok boldogságot és szépet rakj félre emlékeid bankszámlájára! Köszönöm, hogy hozzájárultál a bankszámlámhoz, ahová még tovább gyűjtögetek.

Emlékezz ezekre az egyszerű gondolatokra! Ahhoz, hogy boldog legyél:

- 1.) Szabadulj meg a gyűlölettől!
- 2.) Szabadulj meg az aggodalmaktól!
- 3.) Élj egyszerűen!
- 4.) Adj többet!
- 5.) Várj kevesebbet!

SZEKERESNÉ Dr. RUSZNÁK JOLÁN

Kádár János halála előtt papot hívott?

Erről számolt be az Index hírportál az MTI hírügynökségre hivatkozva, 2010. november 23-án. Aki nem hiszi, nézzen utána (szabadon az egyszeri me-sefordulat után, hogy aki nem hiszi, járjon utána).

„*Úton a rendszerváltás felé*» címmel rendezett estet Balatonfüreden a Hamvas Béla Asztaltársaság; a fórumnak Németh Miklós, volt miniszterelnök, Pozsgay Imre, egykori államminiszter volt a vendége. [...] A volt miniszterelnök elárul egy nagy titkot is, mert talán 20 év után már elmondhatja. Mariska néni (Kádár János felesége) felhívta, és azt mondta, hogy »a férjem papot akar« – fogalmazott a volt kormányfő. Ki is ment egy pap, és Kádár gyónt neki, ám hogy mit, azt nyilván csak a pap tudja – jegyezte meg.”

A cikk hosszan beszámol arról, hogy Németh és Pozsgay a balatonfüredi esten visszaemlékeztek sok mindenre, rendszerváltásra, nehézségekre is.

Isten legyen irgalmas – mert emberi látószögből mérhetetlen bűnei vannak a kommunizmusnak. 100 millió halott „A kommunizmus fekete könyve” szerint. Persze, ez nem mind Kádár nevéhez fűződik. S elég nagy büntetés lehetett, hogy meg kellett élnie Nagy Imre rehabilitálását. S a történelem ítél. De Isten hogyan ítél? Isten bölcsessége messze felette van a mi földhöz ragadt okoskodásunknak. Az egyetlen biztos igazság, amit Pál apostol a 2Kor 5,10-ben leírt:

„Mert mindnyájunknak leplezetlenül kell odaállnunk a Krisztus ítélőszéke elé, hogy mindenki megkapja, amit megérdemel, aszerint, amit e testben cselekedett: akár jót, akár gonoszt.”

Ám igaz az a fájdalommal telített történet is, amit Lukács evangéliuma 23. fejezetében olvasunk:

„A megfeszített gonosztevők közül az egyik így káromolta őt: »Nem te vagy a Krisztus? Mentsd meg magadat és minket is.« De a másik megróttá, ezt mondván neki: »Nem féled az Istent? Hiszen te is ugyanazon ítélet alatt vagy! Mi ugyan jogosan, mert tetteink méltó büntetését kapjuk, de ő semmi rosszat sem követett el.« Majd így szólt: »Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz királyságodba.« Erre ő így felelt neki: »Bizony, mondom néked, ma velem leszel a paradicsomban.«”

Egy gonosztevő halála előtt az utolsó pillanatban bűnbánatot tartott, s megtért.

(RJ)

Faragott oltárkép a gyülekezeti teremben

2010. október 14-én, csütörtökön este az istentisztelet keretében szenteltük fel a felújított gyülekezeti termünk új oltárképét, amelyet Varga Béla fafaragó testvérünk készített ügyes és fáradtságos munkával. Az oltárképnek sokat mondó címe is van: Keserű pohár. Az istentiszteleten, a felszentelés alkalmával hangzott el a következő beszéd.

Az oltárképet a reneszánsz vezette be, ezek nagyméretű festmények. Az evangélikus templomban bibliai jelenetet ábrázol, a katolikus templomban rendszert a templom védőszentjével kapcsolatos tematikát dolgozzák fel. Evangélikusként ragaszkodunk a Bibliához, a Szentíráshoz! Ezért csak bibliai kép vagy jelenet lehet az oltárkép. Az oltár felett (vagy az mögött) általában oltárkép látható. Ez a tény megkülönbözteti az evangélikus templomot a reformátustól, hiszen az utóbbiban nincs kép. Az oltárképeken a leggyakrabban szereplő témák: 1.) Jézus a Getsemáne-kertben (az Olajfák hegyén), 2.) Az utolsó vacsora, 3.) Jézus keresztre feszítése, 4.) A tizenkét éves Jézus a templomban, 5. Jézus megmenti a vízbe süllyedő Pétert, 6. Jézus a megdicsőülés hegyén (Deák tér). Számos evangélikus templomban egy hatalmas kereszt helyettesíti az oltárképet. Az újabb templomokban pedig gyakran színes üvegablak, vagy textilábrázolás szolgál oltárképül. A legtöbb oltárkép komoly művészi értéket képvisel. A teljesség igénye nélkül megemlíthető, hogy Budapesten a Fasori templomban Benczúr Gyula, Miskolcon pedig Szemere Bertalan képe díszíti az oltárt. A Deák téri templomban Raffaello egy képének másolata, a balatonfüreiden pedig Polgár Rózsa, Harmati püspök feleségének kárpitja látható.

Orosházi templomunkban Pesky Józsefnek az utolsó vacsorát ábrázoló alkotását találjuk, 1838-ból. Amikor restauráltattuk ezt az oltárképet, akkor alaposan utánanézttem Pesky Józsefnek, és megállapíthattam, hogy a 19. század közepén ismert művész volt.

Most gyülekezettörténeti eseményről van szó itt a gyülekezeti teremben: a mai napon felszenteljük Varga Béla testvérünk, faragóművész ezen alkotását, aminek címe: Keserű pohár. Koszorús Oszkár azonos címmel (Varga Béla fafaragó kiállításáról alcímmel) írt a Harangszó 2008/1 számában (a január 27-ei megnyitás alkalmából) ismertetőt, s ott szerepel, hogy ennek a műnek a gyékényesi evangélikus templom oltárképe az alapja, a forrása.

Mivel erről a pohárról van szó, a keserű pohárról, alapigeként felolvastam a hitteles bibliai beszámolót a történetről. A Mt 26-ban olvassuk az utolsó vacsora történetét... Jézusék ezután mentek az Olajfák hegyére. Ott a következő történt: a tanítványok egy részét Jézus leültette, de maga mellé vette Pétert, Jakabot és Jánost, arra kérve őket, virrasszanak vele. Milyen döbbenetes: Jézus háromszor kérte az Atyát: „... ha lehetséges, távozzék el tőlem ez a pohár.” Az Atya kitart a tervei mellett! Hogy legyen Megváltónk! A Fiú kitart az Atya tervei mellett! Hogy Ő le-

gyen a Megváltónk! És a tanítványok? Ők alszanak! Rólunk jobb nem beszélni! Ezért is kellene ebben a gyülekezetben és az egész egyházunkban is ébredés. Legyen ennek a faragott oltárképnek az üzenete, hogy *így* szerette Isten, az Atya a világot, hogy megszületett fiát adta értünk. S a fiú háromszor kérte a pohár elmúlását, de nem lehetett, mert miattunk nem lehetett. S mind a háromszor ki tudja mondani: legyen meg a Te akarod. S vállalta a keserű poharat! Aminek a tartalma: az ítélet! Vagyis a mi bűneink – mennyi keserűség és epeméreg.

Csak egy percet kérek...

Varga Béla vagyok, a dunántúli Gyékényesről jöttem kb. 20 éve, azóta itt élek Orosházán. Evangélikus családban nevelkedtem fel gyermekként. Nagyon szerettem a falunkban templomba járni, hisz nemcsak szép, hanem ott csupa jót hallottam, és a környezet is olyan volt. Minden hétfőn 12–13 óra között hittanórát tartott a helyi lelkészünk, Bándi János tisztelendő úr. Mindig azzal kezdte, hogy mi volt a szentige a vasárnapi istentiszteleten? Kíváncsi volt, hogy mennyire figyeltünk oda. Ugyanez történt egy alkalommal, amikor a szószéken prédikált, ahonnan minden gyereket látott, és azt is, hogy mennyire figyelünk oda! Így a tisztelendő úr azt is látta, hogy csak én fordítottam arra a tekintetem ez idő alatt. E hétfői hittanórán rákérdezett, mi volt a prédikáció? Természetesen egyikünk sem tudta. Engem is faggatott, kinek a tekintete az oltár, illetve a szószék irányába nézett, hogy miről is szólt a szentige? S bevalloztam: igen, én arra néztem a tisztelendő úr felé, de a csodálatos oltárképben gyönyörködtem, és csodáltam. Ez az oltárkép a „Keserű pohár” című festmény volt. Így én sem emlékeztem a szentigére, amit a tisztelendő úr arra a napra felolvasott, és amiről prédikációt mondott. Tisztelendő úr megbüntetett bennünket, mert ennyire figyelmetlenek voltunk, de én ettől kezdve mégis a lelkemben hordoztam a gyermekkori templom oltárképét, amit most fában ábrázoltam. Kedves evangélikus testvérek, én már akkor nagyon megkedveltem ezt a bibliai jelenetet és erősen vonzott az ismételt megtekintése. Volt idő, amikor nem lehetett templomba menni, én néha-néha akkor is bementem a templomba, és jól megnéztem, de fájó szívvel jöttem ki. Mikor látom legközelebb? Az Úr megbocsátott! Lehetővé tette nemcsak azt, hogy újra láthassam ezt a csodálatos oltárképet, hanem a képességeimet addig fejlesztette, míg a bibliai jelenetek már szépszámmú példányát megfaraghattam. Elsősorban evangélikus lelkülettel faragtam, de természetes, hogy a más vallásúak részére is megtettem ezt és egyre több ilyen alkotás készítésére kérnek fel. Ez nagyon jó!

A „Keserű pohár” című alkotásom elkészítésébe egyházunk elöljárói, lelkészei is segítettek. Az eltelt kettő és fél év alatt sok-sok örömet és sikert hozott számomra (a legkiválóbb alkotások között országos zsűriszámot is kapott). Eredetileg úgy gondoltam, hogy valamelyik kis templomunk oltárára fog majd kerülni. Hát nem így történt!

Amikor az egyházközség gyülekezeti terme megújult, azt láttam: ez olyan helyiség, ahol nagy gyakorisággal istentiszteletek folynak, ezért ide valami olyat kell adnom, amivel a helyiséget jobb színvonalra lehet emelni.

Pár nap gondolkodás után éjszaka (2-3 óra között) felébredtem és egy isteni sugallat azt mondta: „A »Keserű pohár« ide kell oltárképnek, s add a gyülekezetnek!”. Felajánlottam. Így történt! Igaz, jó szívvel cselekedtem! Most azt mondom, jól tettem és nem bántam meg. Örülök minden kicsi ajándéknak, amit kapok, de annak örülök igazán, amikor én adhatok.

Végül édesanyám szavait idézem: „Ha szükség van valamilyen segítségre, tanuld meg, fiam, a koldustól is jut mindig, de a fősvény embertől (akármilyen gazdag is) soha, vagy csak nagyon ritkán!

VARGA BÉLA

Dr. Benkő István

Az Orosházi Evangélikus Gimnázium első igazgatója

„A pedagógiaileg képzett, becsületos, hivatástudattal rendelkező dr. Benkő István alapozta meg a ma is működő gimnáziumot. Minden elgondolása, cselekedete nemcsak az akkori jelennek szólt, hanem előrelátóan a jövőnek is. Kollégáinak atyai barátja volt, munkavégzésével példát adott nekik. Társaiban egyenrangú küzdőtársat látott, kiknek pedagógiai munkáját gyámolította a gimnázium elismeretességéért, bölcs nyugalommal, nagy tapasztalattal. A felsőbb hatóságokkal szemben igyekezett jogos igazát az intézet érdekében meggyőző érvekkel kifejezésre juttatni.” – írta róla 1999-ben egyik utóda, a gimnáziumot közel harminc esztendeig igazgató Keller József.

Ki is volt dr. Benkő István? Édesapja szintén Benkő István női szabó, majd Orosháza közigyámja, édesanyja Franciszti Julianna. Hét fiuk és három lányuk volt, hat fiú érte meg a felnőtt kort. Az 1877-ben született István ötödik a sorban. Becsületos, törekvő, vallásos szülei mindnyájukat szépen elindították, testvérei egytől egyig elismert iparosok lettek.

Tanítóinak, szüleinek, osztálytársainak már egészen korán feltűnt kiváló képessége, jó tanulmányi eredménye és önállósága, így az elemi iskola négy osztályának befejezése után német szóra adták a Torontál vármegyei Perjámosra. Szülei támogatták a tehetséges fiút abban, hogy a Bács–Bodrog vármegyei Újverbász gimnáziumába kerüljön, ahol az első négy évfolyamot végezte el. Ezután a szomszédos Szarvasi Evangélikus Főgimnáziumban folytatta tanulmányait. Itt egy nagy tanáregyéniség, Benka Gyula volt az igazgatója, mások mellett Chován Károly, Mocskonyi József, Neumann Jenő, Oláh Miklós oktatták. 1897-ben teljesen érettségizett. Ugyanakkor *Március idusán* versével megnyerte a szarvasi Vajda Önképzőkör 10. koronás pályadíját. (Ezt a költeményét a korabeli Orosházi Újság is közölte).

Ekkor következett életének legfontosabb négy esztendeje, a pesti Eötvös Kollégiumban. Az Eötvös Loránd által elindított kollégium a magyar szellemi élet

legnevesebb elitképző intézményévé vált, ugyanis a vidéki gimnáziumoknak kitűnően képzett középiskolai tanárokat adott. Az intézmény célja az volt, hogy ösztöndíjat és nyugodt megélhetést biztosítson a kitűnő tanulóknak, elsősorban a vidéki szegényebb rétegekből vagy a középosztályból származó tehetséges fiataloknak.

A magyar–latin szakon olyan kiválóságok tanították, mint Gyulai Pál, Beöthy Zsolt, Ponori Thewrewk Emil, Hegedűs István, Simonyi Zsigmond és Szinnyi József. Benkővel egy időben tanult a kollégiumban a későbbi nyelvész, Gombocz Zoltán, Horváth János irodalomtörténész, Kodály Zoltán zeneszerző, Szabó Dezső író, Szekfű Gyula történész, és még sok 20. századi jeles ember.

Az Eötvös Kollégiumban kialakították bennük a hivatástudatot, hogy a szellem és tudás iránti tiszteletre neveljék tanítványait. Benkő is első generációs értelmiségi volt, igyekezett megfelelni a társadalmi elvárásoknak. Egyetemi éveit

Egy ősi kép: volt a bírósági ítéletnek egy olyan változata, hogy méregpoharat kellett kiinni a vétkesnek. Ilyen drámai történelmi eset Szókratészszel is történt – neki is ki kellett innia a méregpoharat, de nem mások helyett. Az operairodalom nagyon jól ismeri a méregpoharak dramaturgiai szerepét, de nem csak az operairodalom. Csak történelmi példaként említem ezeket!

Jézus helyettünk itta ki a méregpoharat. Az ítélet poharát.

Lássuk a képet: felül középen Jézus megtört, meghajolt alakja. Nagy a teher rajta, és kifejezi az alázatot. (Háttérben messzebb az otthagyt tanítványok). Nagyon élesen látszik a kehely, vagyis a pohár.

Lenn a három mélyen alvó tanítvány. Jézus kiissza az ítélet poharát. Tessék megszívlelni, hogy akárhányszor erre az alkotásra nézünk, jusson eszünkbe, hogy Jézus helyettünk kiitta az ítélet poharát, a méregpoharat. Ezért van az, és ez az utolsó tétel: „Bizony, bizony, mondom néktek: aki hallja az én ígéretet, és hisz abban, aki elküldött engem, annak örök élete van; sőt ítéletre sem megy, hanem átment a halálból az életbe.” [Jn 5,24] Ámen!

RIBÁR JÁNOS

Fordítsuk visszajára a dolgokat!

Valamikor hajdanán, mikor még az utcán köszönt egymásnak ismerős és ismeretlen is egyaránt, élt egy kisleány. Egy szántó-vető házaspár gyermekeként látta meg a napvilágot. Nem voltak játszótársai, mert környezetükben csupa gazdagok éltek, akik nem engedték a szegény gyermek közelébe csemetéjüket. A kisleány távolról figyelhette csak a többiek életét. Fájdalmi elől egy képzeletvilágba menekült. Koppott ruháján a foltokat ékszernek látta. Kukoricababáját hercegnőnek nevezte. A Nap izzó hevét simogató aranyzuhatagként élvezte, és amíg más árnyékba menekült, ő azt mondta:

– Én a Nap leánya vagyok, és azért süt ilyen forrón rám, mert rettentő nagy szeretettel akar átölelni engem Napanyukám.

Lassan-lassan megtanulta, hogy mindent a maga javára fordítson, mindenből hasznot kovácsoljon. Ha langyos nyári zápor hullott, szappannal a kezében kiszaladt házuk udvarára és kacagva mosakodott, miközben vidám hangon kiabálta be édesanyjának:

– Nézd, Anyu! Nekem is van zuhanyozós fürdőszobám.

A szomszédok közül sokan bolondnak tartották őt, nem értették, miért tud mindennek örülni. Azt mondták róla: ennek a gyerekeknek visszajára fordította lsten az esztét.

Teltek az évek. A kisleány felnőtté vált. A falu bírója kihirdette, hogy vásárt rendeznek. Mindenki hozza el egy batyuban azt, amiből úgy érzi, olyan sok van neki, hogy másnak is szívesen adna belőle. Megjelentek a gazdag szomszédok felnőtt gyerekei is. Batyujuk betegségtől, válópertől, könnyektől, és elégedetlenségtől duzzadt. A mi leánykánk csomagjában kacagás, boldogság, elégedettség volt található. Megkérdezték tőle:

– Téged elkerültek a bajok, hogy nem tudtál hozni belőlük?

– Nem. Csupán azokból nem tartok számon mást, mint a betegség után a gyógyulást. A vitákból a békülést. Vagy ha elveszítettem valamit, megőriztem afeletti örömet, hogy pótolhattam veszteségemet. Az én batyumban is ugyanazok találhatók, amik a tieitekben: csak tudjátok, én mindent a visszajára fordítva használok!

alatt minden szabadidejét felhasználta az önképzésre – franciául is tanult, sokat sportolt. 1901-ben szerzett magyar–latin szakos középiskolai tanári oklevelet. Doktori disszertációját orosházi témából írta, *Székács József élete és irodalmi munkássága* címmel, amit testvére, Benkő László nyomtatott ki Marosvásárhelyen.

Diplomájának megszerzése után külföldi tanulmányutat tett, majd három évig a zombori gimnáziumban tanított, közben a *Bácska* című lapban láttak napvilágot írásai. 1904-től a szegedi Klauzál Gábor (ma Radnóti Miklós) Állami Főgimnázium tanára volt, több mint negyedszázadig, egészen 1930-ig.

Dr. Benkő István egész életével tanított és nevelt. Tanítványainak tudásban és emberségben is példát mutatott. Mindent tudott tantárgyairól, világosan adta elő a tananyagot, türelmesen segítette növendékeit, tekintélye volt előttük. Rendszeresen írt a Szegedi Főgimnázium értesítőibe, 1909-ben például ilyen címmel: *Miként domborítható ki az egyes tantárgyakban a valláserkölcsei és hazafias érzület?*

Azonosult Klebelsberg Kunó kultuszminiszter egyik fő elvével, aki a trianoni országvesztés után, 1922-ben azt mondta: *„A magyar hazát ma elsősorban nem a kard, hanem a kultúra tarthatja meg és teheti ismét naggyá.”* Tanított a felsőipari iskolában is, az 1920-as években négy tankönyvet írt számukra. 1930-ban a szegedi tankertület főigazgatójára hívták meg szakelőadónak, majd – mint tanügyi főtanácsos – dolgozott a magyar művelődés előbbre vitelén, egészen 1936-os nyugdíjba vonulásáig.

Égész élete folyamán mindig figyelemmel kísérte szülőfaluja, Orosháza fejlődését, nagyra tartotta, szerette a szorgalmas, munkás orosházi népet. Több rokona élt itt, gyakran megfordult a községben, néhányszor írt az Orosházi Evangélikusok Lapjába is. 1933-ban Székács Józsefről tartott emlékbeszédet a Szarvasi Öregdiákok Szövetségében, dr. Raffay Sándor püspök mellett.

Ismerte az 1933-tól elindult orosházi gimnáziumi tanfolyam munkáját is, azt többször meglátogatta, tanácsokat adott a kezdeti lépéseit megtett fiatal intézménynek.

Az Orosházi Evangélikus Gimnázium születésnapja 1937. június 27. Ezen a vasárnapon az egyházi képviselő-testület az alapítási javaslatot „egyhangú lelkesedéssel” elfogadta. A gimnázium 1937 szeptemberében az I. és II. osztállyal, összesen 76 tanulóval megnyílt. A gimnáziumot létesítő és fenntartó Orosházi Evangélikus Egyházközséget és a gimnáziumot jelentős anyagi segéllyel támogató Orosháza községet az a cél vezette, hogy 1944-re, az egyházi és a politikai község alapításának 200. évfordulójára teljes,

nyolc osztályos gimnáziummal örökítse meg a falut megalapító ősök emlékét.

Az iskolai bizottság a gimnázium első igazgatójának a Szegeden élő, orosházi születésű dr. Benkő Istvánt javasolta, akit dr. Raffay Sándor bányakerületi püspök felkért, vállaljon ismét munkát. Az 1937/38-as iskolai évkönyvben írta Benkő: *„mindjárt, első megindulásunkkal megalapoztuk azt az evangélikus és magyar lelkiességű közszellemet, mely majdan, mint patinás hagyomány mindenkor jellemző kifejezése kell, hogy legyen iskolánk keresztyén, magyar világnézetének.”*

„A tanárok egyházi, társadalmi és irodalmi munkássága” című fejezetben dr. Benkő István igazgató neve mellett az alábbiak találhatók: a Szegedi Evangélikus Egyházközség egyháztanácsosa, az Orosházi Evangélikus Egyházközség képviselő-testületének, a Magyar Irodalmi Luther Társaságnak, a báró Eötvös József Kollégium Volt Tagjai Szövetségének, az Országos Középiskolai Tanár egyesületnek tagja, a Szegedi Tisztviselő Otthonnak, az Evangélikus Tanár egyesületnek választmányi tagja. Az Orosházi Testgyakorlók Körének fővédnöke, stb. Előadásokat tartott a szülői értekezleteken és az iskolai ünnepeken. Képviselte a gimnáziumot az egyházkerületi és az egyetemes gyűlésen. Összeállította a gimnázium évkönyvét.

Az 1937-es esztendő értékelésénél az orosházi evangélikus igazgatólelkész, Horémusz Pál azt mondta: *„Alkotásaink között a legnagyobb és századokra szóló jelentőségű az evangélikus gimnázium megalapítása és 1937. szeptember elején történt megnyitása. Majdnem annyit jelent ez, mint a Zombárol elüldözött őseink egyház- és község alapítása.”*

Az első tanévben az igazgató mellett Bencsik István, Frenyó László, Péterfia Zoltán és Török István voltak a gimnázium helyettes tanárai, Sass Árpád pedig óraadó. 1938/39-ben lépett be, szintén óraadóként Kazár József és Molnár Endre. 1939/40-ben Ballai Mihály és Zoltai István segélydíjas tanárok érkeztek, Károlyfalvi Béla segédlelkész hittant tanított, a kezdetben jövők közül többen rendes tanári státuszba kerültek. 1940/41-ben, dr. Benkő István igazgatásának utolsó évében Enessey László, Szíjas Pál he-

lyettes tanár, Tóth János, Vozáry Pál, Kálmán László, Nagy Sámuel segélydíjas tanárok, Zelenka Magda pedig óraadóként szerepel a 17 főre szaporodott tantestületben.

Mint említettük: az első, 1937/38-as tanévben az Orosházi Evangélikus Gimnáziumnak 76 tanulója volt, a dr. Benkő István igazgatása alatt működő negyedik, egyben utolsó, 1940/41-es tanévben már 345 orosházi és környékbeli növendék látogatta a gimnáziumot.

Az 1940. május 3-ai egyházközségi jegyzőkönyvben található: *„dr. Benkő István gimnáziumi igazgató a képviselőtestületet üdvözölte abból az alkalomból, hogy először van szerencséje felszólalhatni. Boldog, hogy ezen testületben helyet foglalhat, melynek édesapja is tagja volt. Örömmel jelentheti, hogy evangélikus gimnáziumunk megalapoztatott és a legszebb jövőre jogosít, mert fő feladatának tekinti a tanításon kívül a növendékek vallásos és hazafias nevelését.”*

A gimnázium minden évkönyvébe írt, az egész szerkesztés az ő vállán nyugodott. Búcsúzásakor utóda, Csizmadia György így szólt róla az 1941/42-es évkönyvben: *„Élete állandó munkában telt el. Az orosházi magyar ember alkotó lelkiisége hatotta át egész pályáján keresztül. A komoly önművelés mellett szépirodalmi munkásságot fejtett ki, tankönyveket, tanulmányokat írt, folyóiratokba dolgozott, pedagógiai értekezései alapos felkészültségről, igazi nevelői lelki-letről tanúskodnak. 1937-től az 1940/41-es tanév végéig irányította iskolánk életét nagy szeretettel, gazdag eredménnyel.”*

Végezetül családjáról. 1905-ben vette feleségül az orosházi Vitéz Katalint. Házasságukból született Katalin, aki magyar–francia szakos tanár lett, és három esztendeig tanított az orosházi gimnáziumi tanfolyamon. Férje, Csizmadia János, Csizmadia András országgyűlési képviselő fia. Két lányuk született: Katalin (Tóth Imréné) és Éva, akik Szegeden laktak ma is, ápolják szüleik és nagyszüleik emlékét. Ebből a házasságból született László nevű fia is, aki magyar–német szakot végzett, és az ELTE nyugalmazott professzora volt, évtizedekig a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola tanára, kitűnő irodalomtörténész. Vitéz Katalin halála után, 1914-ben feleségül vette annak húgát, Vitéz Erzsébetet, egy lányuk született, Anna, aki zeneművészeti főiskolát végzett. Annának két fia volt, dr. Gergely Győző szülész-nőgyógyász (a közelmúltban halt meg) és dr. Gergely András történész (napjainkban a Károli Gáspár Református Egyetem professzora).

Dr. Benkő István Szegeden fejezte be földi életét, 1944. július 22-én, négy nap múlva lett volna 67 éves.

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Jóságból és emberségből vizsgáztunk

„A jótékonyaságról és az adakozásról
pedig el ne feledkezettek, mert ilyen
áldozatokban gyönyörködik az Isten.”
[Zsid 13,16]

A választott ige háromszor figyelmeztetett bennünket az elmúlt hónapban.

Az első: a vörösiszap

Az alábbi írásrészlethez nem kell magyarázat: „Aztán másnap jött a döbbenet reggele. Nem hittem a szememnek: vérvörös föld, a vizek vérré váltak, a bibliai csapások egyike tárult elém. Hihetetlen hogy ezt valaki is túlélhette. A városban mindenütt kétségbe esett, fájdalomtól megtört emberek.

Az internetes portálokon, médián keresztül láthatnak képeket, videókat, de azok a képek csak töredékei az itt látható és megtapasztalható valóságnak.

Mutatják a feltételezhető felelős arcát, szenvtelen, minden érzelmet nélkülöző hangon beszél, állítja: ez természeti katasztrófa. Nem tudom, nem hiszem, hogy az volna. Én sokkal inkább az emberi kapzsiság, felelőtlenesség, nemtörődöm-ség, az emberi élet iránti legcsekélyebb tisztelet hiányát látom okként.

De az ítélkezést meghagyom Istenre. Csak kérni tudom, legyen könyörületes a végórán majd azokhoz, akiknek a lelkét terheli ez a mérhetetlen szenvedés.”

Jóságból vizsgáztunk és együttérzésből, könyörületességből, segítőkészségből, amikor csatlakoztunk a vörösiszap-katasztrófa áldozatait segítő sorába. A gyűjtést kétféle módon szerveztük meg. Arra kértünk minden diákot, pedagógust, hogy fejenként legalább száz forinttal járuljon hozzá a katasztrófa áldozatai-vá vált családok megsegítéséhez.

A gyűjtést a Nemzeti Erőforrás Minisztérium Oktatásért Felelős Államtitkársága és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat kezdeményezte. Az így összegyűlt 42 000 Ft-ot a kolontári és deveçseri általános iskolába járó gyermekek családjainak, illetve az érintett iskoláknak juttatta el a Máltai Szeretetszolgálat, 2010. november 28-án, advent első vasárnapján.

Az Orosházi Evangélikus Egyházközség az október 31-ei, reformációi ünnepi istentisztelet offertóriumát ajánlotta fel és utalta a károsultaknak fenntartott bank-számlára. Ehhez a kezdeményezéshez úgy társultunk, hogy az intézményünk

diákjaitól, családjaitól érkezett pénzdórmányt egy összegben adtuk át a gyülekezet vezetőségének. Az óvoda és az iskola így 132 600 Ft-ot adományozott.

A második: a Márton-bál

Jótékonyági céllal rendeztük meg a bált november 13-án. Sorrendben ez volt az ötödik. A részvételnek, a szponzori felajánlásoknak és a szülők összefogásának meglelt az eredménye: 360 000 Ft gyűlt össze. Ez teszi lehetővé a következő egy esztendőben a szociális hátrányokkal küzdő családok gyermekeinek megsegítését, hogy a pénzhány ne legyen akadály, ha közösségi alkalmakról, színházlátogatásról, hangversenyről, múzeumi belépőről, osztálykiránduláson való részvételről van szó.

Amikor az első bálra készültünk, nem volt tudatos az időpontválasztás. Akkor pont november 11-ére esett a szombat, azaz Márton-napra. Ez azonban nem lehet csupán a véletlen műve! Erről győződünk meg, miközben a bál névadójával ismerkedtünk.

Ki volt Szent Márton? A Római Birodalom Pannónia tartományának Savaria nevű városában (ma Szombathely) látta meg a napvilágot 316-ban vagy 317-ben, egy római tribunus (előljáró) fiaként. A legenda szerint besorozták a római hadseregbe. Nemcsak vitézségével tűnt ki, hanem jóságával, a betegek és a szegények iránti részvétével is. A római császár katonájaként szolgáló Márton a franciaországi Amiens városában egy hideg téli estén odaadta meleg köpenyének felét egy nélkülöző koldusnak. Aznap éjszaka ál-mában megjelent Jézus a koldus alakjában. Innentől kezdve nem a hadsereget, hanem Istent szolgálta, megkeresztelkedett. Misszionáriusként sok jót cselekedett. Jóságáról még életében legendák keringtek, püspökké akarták szentelni. A monda szerint mikor ennek hírért vette, az érte jövő küldöttek elől nagy alázatosságában a ludak óljába bújt. A szárnyasok azonban gágogásukkal, szárnyuk verésével óriási zajt csaptak, így áruva el Márton rejtekhelyét. Mártont 371-ben püspökké szentelték, haláláig (398-ig) Tours-ban segítette a rászorulókat. Mint püspök továbbra is szigorú, önmegtartóztató életet élt. Ő építette a város első keresztény kápolnait, s a hagyományok szerint emberszeretete, jósága, irgalmas-sága, egyszerűsége, igazságossága és ki-

váló szónoki képességei nagyon népszerűvé tették. Úgy tudni, meggyőző és hiteles püspök volt, aki az imádságot és a lel-készséget össze tudta egyeztetni a jótékonyasággal. Márton püspök élete és személye méltó módon közvetíti azokat az értékeket, amelyek nélkül ma nem lenne emberi arca a világnak.

A harmadik: jótékonyági hangverseny

Mindenkit megrázott a tragédia híre. Egy édesanya halála a felnőtt embernek is fájdalmas és nehezen gyógyuló lelki sebet jelent. Amikor egy kisgyermek és egy kamaszkorú fiatal szembesül az édesanya elvesztésével, nehéz vizsgálatot adni számukra, a szavakat is alig találjuk meg, melyek megnyugvást adhatnának. A koncert annak bizonyítéka, hogy együtt érzünk velük, hogy számíthatnak ránk. Úgy, ahogyan mi is magunk mellett tudtuk Tóth Ágnes segítségét, jelenlétét, együttműködését. Teljes mértékben támogatja az intézmény nevelési törekvéseit, segítette az iskola népszerűsítését, jelentős propagandát, mozgósítást végzett a szülők körében. Sokszor a kezdeményezést is magára vállalta (ételallergia-vizsgálatok, pedagógusnapi meglepetések, a megszokottól eltérő köszöntések). A fájdalom és a bánat nehezen múlik, halála ténye nem semmisíti meg, amit Tőle kapunk. Hálás szívvel őrizzük emlékét azzal is, hogy Panni és Bence sorsáért felelősséget érzünk.

A november 20-ai hangversenyen a budapesti Julianna Református Általános Iskola diákjai közösen szerepeltek a mi diákjainkkal. A gyerekek (Benkő Katalin, Balla Diána, Dankó István és Szilágyi Kristóf) jó szívvel vállalták a szereplést, amelyet itt is megköszönök. [Az eseményről szóló cikk a 10. oldalon olvasható – Szerk.]

Meggyőződésem, hogy a gyermekekben is tudatosítani kell: a tragédiában nem hagyhatjuk sorsukra a bajbajutottakat. A segítségnyújtás mindannyiunk ele-mi emberi kötelessége. A keresztény embernek különösen fontos ismertetője az adakozás.

Köszönet illet mindenkit, akik nem maradtak közömbösek, akik nem arra vártak, hogy a többiek adakoznak, akár helyettük is. Megerősít az a tudat, hogy iskolánkban olyan fiatalok nevelkednek, és olyan pedagógusok tanítják őket, akik nem nézik tétlenül mások tragédiáját,

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

A keresztyén pedagógia mibenléte

„A Krisztus beszéde lakjék bennetek gazdagon úgy, hogy tanítsátok egymást teljes bölcsességgel, és intsétek egymást zsolotárokkal, dicséretekkel, lelki énekekkel; hálaadással énekeljétek szívetekben az Istennek.” [Kol 3,16]

Az elmúlt évekhez hasonlóan ezen az őszen is nevelési értekezleten vett részt intézményünk nevelőközössége. Most – szakítva a hagyományokkal – nem külső helyszínt választottunk erre a célra, hanem meghívtuk az ACSI Keresztyén Alapítvány munkatársait. *„Hatékony tanítási módszerek a keresztyén iskolában”* címmel 30 órás akkreditált továbbképzést vállaltunk, őszi és tavaszi alkalmakkal.

Nem ismeretlen számunkra ez a szervezet, hiszen évek óta részt veszünk intézményvezetői kurzusain, illetve diákjaink is ellátogatnak a számukra megrendezett diákkonferenciákra.

Harold Klassen külső munkatárs és Demeter László, az ACSI budapesti központja vezetőjének prezentálásában az alábbi témakörökről szolt az elméleti és gyakorlati elemekkel átszőtt előadás-sorozat:

- A keresztyén szemlélet hatása a tanításra
- A tanulók különböző tanulási stílusának figyelembe vétele a tanulás során
- Kooperatív tanítási módszerek a gyakorlatban.

Interaktív módon beszélgettünk arról, milyen hatása van diákjaink, neveltjeink életére a Biblia-központú oktatásnak. Hogyan hat a keresztyén világnézet a nevelés-oktatás különböző alkotóelemeire (céljára, tartalmára, folyamatára, tanárra, tanulóra). Mit is jelent valójában a Krisztus-központú oktatás? Nem tévesztünk-e célt, amikor Isten igéjével igyekszünk kiegészíteni a teremtett világ megismerését ahelyett, hogy a teremtett világ ismeretével egészítsük ki Isten igéjét? Hogyan jelenhet meg a legkisebbek nevelése és egyes szaktantárgyak oktatása során ez a bibliai integráció?

Hangsúlyos volt pedagógus szerepük értelmezése a fentiek tükrében. Felelősségünk felerősödik akkor, amikor keresztyén értékrendünk szerint óvodásainkra, diákjainkra úgy tekintünk, mint Isten képmásaira, akik számára adott körülmények között meg kell találnunk a megfelelő bánásmódot, tanítási stílust, óraszervezési keretet. Növelhetjük szakmai hatékonyságunkat, ha felismerjük és tudatosan szem előtt tartjuk, hogy mindenkinek vannak erősségei és gyengeségei,

s erre alapozva határozzuk meg tanulás-szervezési eljárásainkat. *„Mert a nekünk adatott kegyelem szerint különböző ajándékaink vannak, eszerint szolgálunk is...” [Róm 12,6]*

Ahhoz, hogy felismerjük diákjaink tanulási stílusát, a saját gondolkodási-tanulási modellünkkel is jó tisztában lenni. Ennek feltérképezéséhez is kaptunk segítséget a Gregorc-féle gondolkodási modell megismerésével.

Páros munkában vagy különböző szempontok alapján szerveződő csoportokban kooperatív eljárásokat próbálhattunk ki, amelyek az adott eljárás megismerésén túl, arra is jó alkalmat nyújtottak, hogy az intézményünk különböző tagozatainak dolgozó kollégák (óvónők, tanítók,

tanárok) megosszák egymással gondolataikat, tapasztalataikat az adott témában. Közösségformálást, egymás jobb megismerését is szolgálta tehát ez a két nap.

Mindannyian több-kevesebb tapasztalati tudással, gyakorlottsággal teljesítjük feladatainkat a gyerekek között, ami a hétköznapi egyhangúságában rutinszerűvé válhat. Ezért is fontosak a hasonló alkalmak, továbbképzések, amikor átgondolhatjuk, hogy nap mint nap végzett feladataink Isten teremtett világának megismerését, megismertetését jelentik, amellyel az Ő munkatársaivá válunk. Ezt a felelősséget pedig a Tőle kért és kapott bölcsességgel tudjuk csak színvonalasan teljesíteni.

NAGYNÉ GYÖRGYI SZILVIA

☞ nehézségekkel terhelt életét, hiányokkal küzdő hétköznapjait.

Végül az alábbi párbeszéd válaszol azoknak, akik maguk is felteszik a kérdést: Már megint adjak?

– Mit?! Hogy már megint adjak? – kérdezem megdöbbenve. – És ezt kell csinálnom? Mindig adni és adni?

– Ó, nem – mondta az angyal. – Csak addig adj, amíg a Mester nem hagy fel azzal, hogy neked adjon.

FEHÉR BORBÁLA
igazgató

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Sztehlo Gábor

„Új parancsolatot adok nektek, hogy szeressétek egymást: ahogyan én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást”
[Jn 13,34]

Cikkünkben egy olyan nagyszerű emberrel, evangélikus lelkésszel ismerkedünk meg, akinek az életében a János evangéliumból idézett ige valóságosan volt jelen. Egész életét, munkásságát a mások iránti önfeláldozó szeretet, az agapé vezérelte. Hogy ki ő? Egy olyan ember, aki bátran lehetne bármelyikünk példaképe, egy olyan ember, akit nyugodt szívvel állíthatunk példaként a diákok elé, egy olyan ember, akire méltán lehetünk büszkék, akire felnézhetünk, és akiről mégis méltatlanul keveset beszélünk, és még kevesebbet tudunk. Ő Stehlo Gábor evangélikus lelkész.

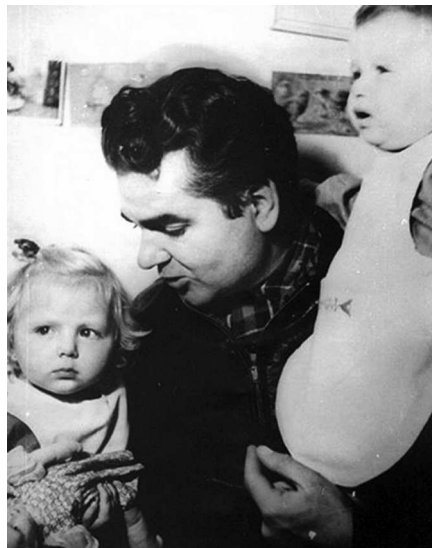
Stehlo Gábor Budapesten született 1909. szeptember 25-én, egy jómódú evangélikus családba. A szülőket meglepte fiuk pályaválasztása, amikor bejelentette, hogy evangélikus lelkész szeretne lenni. Középiskolai tanulmányai után Sopronban, az evangélikus teológián tanult, teológus-lelkész szakon. Ennek elvégzése után, 1932-ben evangélikus lelkésszé szentelték. Ugyancsak 1932-ben egyéves ösztöndíjat nyert Finnországba, ahol rengeteg tapasztalatot szerzett az egyházak szociális munkáját és a népfőiskolai mozgalmat illetően. Szociális intézmények vizsgálata céljából eljutott Németországba, Lengyelországba, Észtországba, Svédországba, Svájcba, Ausztriába, Csehszlovákiába és Jugoszláviába. Ezek a korai évek és tapasztalatok a későbbiekben felbecsülhetetlen értékűek lettek a fiatal lelkész számára.

1933-ban került az új-hatvani gyülekezetbe, ahol egészen 1935-ig szolgált lelkészként. Kétéves szolgálata során egy evangélikus templom építésével írta be magát a gyülekezet történetébe. 1935-től Nagytarcsára került, ahol 1942-ig töltötte be a lelképásztori hivatást.

Itt élte át a II. világháború kitörését, a náci uralom terjedését. A külföldön látottak és a fiatal éveiben tanultak most szívbemerkolón valóságossá váltak. A háború elérte Magyarországot, Budapestet. Először a nyilasuralom hajtotta végre rémtetteit, több ezer zsidó családot hurcoltak el, lőttek agyon vagy kobozták el mindenüket. Rengeteg volt az üldözés

után ott maradt árva, nincstelen gyermek. Alig ért véget a nyilasuralom, a rákövetkező szovjet megszállás, a megtorlások, a kivégzések megint csak árva, félárva, nincstelen gyerekek ezreit hozták magukkal.

Stehlo ekkor, 1944-ben szembesült először azzal az óriási úrral, ami az árva gyerekek sorsát illeti. 1944-ben Raffay Sándor püspöktől megbízást kapott, hogy kezdje el a zsidó gyermekek szervezett mentését a deportálás elől. A kezdeményezés a „Jó Pásztor” keresztény szervezethez és a nemzetközi Vöröskereszthez kapcsolódott. Előbbi inkább egy fedőnév volt a náci által megszállt országban, valójában a zsidó gyerekek nyilas uralom előli megmentésére jött létre, át-

keresztelve őket református, majd evangélikus hitre, rejtegetve, bújtatva, gyakran álnevet használva. Az idő szorításában igen hamar – néhány hét – alatt 32 gyermekotthont hozott létre lakásokban, kisebb-nagyobb családi házakban, villákban. Mindezt illegálisan, rejtőzködve kellett megcsinálni, hogy a hatóságok rá ne jöjjenek. Ezekben az intézetekben mintegy 1500 gyermek, s az őket ellátó kb. 500 felnőtt lelt menedéket. A háború közeledtével a helyzet egyre veszélyesebbé vált, s mégis valamennyien, akik hozzá menekültek, túléltek az üldöztetés és a háború poklát.

A háború után az apró gyermekotthonokat felszámolták, de égetően szükséges volt egy központi árvaház létrehozása. 1945 tavaszán Isten megsegítette

Stehloékat: Weiss Manfréd felajánlotta telkét és hatalmas villáját, épületeit az árvamentés céljaira. A hely tökéletesen megfelelt, mind az ellátás, mind az oktatás szempontjából. Az első időben csak fiúkról gondoskodott a lelkész, később lányok is nála találtak menedéket. A létszám idővel 700-800 főre növekedett. Később önéletrajzában írta Stehlo, hogy amíg a „honfoglalás” előtt zömében a zsidó értelmiség gyerekei voltak náluk, 1945 nyarára egyre több menekült katonatiszt, hivatalnok és proletár gyereke került hozzájuk: „A magyar társadalom olvaszóköhéja lett az otthon, ahol eleinte görbén nézett egymásra az elárvult zsidó és a csendő fia.”

Gaudiopolis

1945 szeptemberében – öt hónappal a Magyar Köztársaság kikiáltása előtt – a közel nyolcszáz menekült gyermekkel megalapították Gaudiopolist a „Gyermekköztársaságot”, ami örömvárost jelent. Célját a következőképpen fogalmazták meg: „Krisztus evangéliumának szellemében társadalmi korlátokat megszüntetve, önálló, öntudatos, önismeretre és önbírálatra törekvő, gyakorlatilag ügyes és elméletileg képzett magyar embereket nevelni.”

Egy önkormányzati testület kormányozta ezt az államot, amely az „anyaállam”, a PAX Szociális Alapítvány területén és keretein belül működött, demokratikus alapon. Szabad és titkos választások útján bízták meg funkciójával a miniszterelnököt, a kultusz-, pénzügy-, munkaügyi és belügyminisztert. Mindegyiküknek voltak helyettesei, államtitkárai, akiket maguk neveztek ki. A munkaügyi miniszter tervezte a munka beosztását, a kultuszminiszter versenyeket, színelőadásokat szervezett, felelős volt a faliújságért, míg a belügyminiszter nyomozott az esetleges „bűnügyekben” vagy kihágások esetén.

Minden lényeges dolgot megtárgyaltak Stehloval, de ő csak „beszélgetett” velük, semmit sem döntött el. Észrevétel nélkül, láthatatlanul irányított. Ezt a rendszert, mint „demokratikus játék”-ot használta pedagógiai módszerként. Kezdetől fogva nagy hangsúlyt kapott az oktatás, amelyet az első időben kényszerűségből peripatetikus (sétálgatás közbeni) módszerekkel oldottak meg, majd fokozatosan egyre jobban felszerelt oktatótermekeket hoztak létre.

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Számos műhelyt alakítottak ki, amelyek közül mindenki maga választotta ki azt, amelyikben részt akart venni: asztalos, lakatos, festő, szabó-varró, cipész. Ezzel egyúttal az épületek felújítása, karbantartása is megoldottá vált, és a gyerekek egy-két szakma fortélyait is megtanulták. A Gaudiopolisban nem volt kötelező a munka, ám az „örömpolgárok” szívesen vállalták a feladatokat. A lelkész által készített állampolgársági könyvükben jegyezték fel teljesítményüket, amelyért fizetést is kaptak. Pénzük a „Gapo dollár” volt, amelynek mindenkorí árfolyama egy villamosjegyet ért. A játébkabkót élelmiszerre válthatták át. A gyerekek köztársaságuk alkotmányát is rögzítették, törvénykönyvet fogalmaztak meg. Rendtelenségért, késésért nyilvános dorgálás járt, viszont ki is közösihették, akit hazugságon vagy lopáson értek. Ám efféle „bűnökre” nemigen akadt példa. A Gaudiopolisnak még „állami vicclapja” is volt: a Gapo Matyi.

E kezdeményezés mögött Sztelhlo zseniális helyzetfelismerése és szociális érzékenysége állt. Ezek a gyerekek lelkiileg nagyon sérültek voltak: a szülők elvesztése, a háború borzalmainak átélése, a szeretet hiánya. Sztelhlo pontosan tisztában volt ezzel, ezért is hozta létre ezt a köztársaságot, hogy a gyerekek érezzék megbecsülésüket, fontosságukat, hogy egy közösségért dolgoznak, tesznek, hogy mindenkinek haszna van, hogy valamit együtt, közös erővel hoznak létre.

A csodák azonban nem tartanak sokáig. A Gaudiopolist 1950-ben államosították, az Örömvárost felszámolták, Sztelhlonak semmije sem maradt. Családjá Svájcba emigrált, a lelkész 1960-ban követte hozzátartozóit. Szívinfarkust kapott, felépülve egy svájci kisvárosban vállalt templomi szolgálatot. Bár mindvégig remélte, hogy munkájának folytatása lesz, és újabb gyerekköztársaságok

alakulnak majd Magyarországon, békével fogadta, hogy másként fordult a történelem. Így zárta Isten kezében című visszaemlékezését: „Ha az ember életének van tartalma, ha tudja, miért él, akkor biztonságot és nyugalmat érez, ez pedig a legtöbb, amit e nyugtalan és pillanatnyi élvezetekben eléő világbn kívánhatunk.”

Még megélte, hogy 1973-ban a Jad Vassemben a Világ Igazai közé választották. Néhány hónappal később a postás egykori megmentett gyerekek leveleivel kereste fel a templomkertben. Órák múlva arra járva a kézbesítő észrevette, hogy a lelkész még mindig ott ül a padon, mozdulatlanul, szálfaegyenesen, a hálás levelekkel a kezében, hazatérve teremtő Urához.

Visszaemlékezések

Keveházi László, evangélikus lelkész:
„Szavakra már nem emlékszem. Csak arra, hogy amikor megláttam Gábor bácsit, minden félelmem szinte egyszerre elszlott. Mosolyogva fogadott, s – szavak helyett – magához ölelve bevitt engem rögtön a nagyobb fiúk közé. Nem emlékszem, hogy kérdezett volna valamit, talán átérezte motyogásomból bajomat, kilátástalan helyzetemet. Mintha kisütött volna a nap! És ráadásul a fiúk is egyöntetűen szívesen fogadtak. Úgy emlékszem, akkor egyedül Főti Pali élt különöszobában, mint aki – már akkor egyetemistaként – a legidősebb volt köztünk. Mi, többiek (Horváth Ádám, Weingrüber Pista, Kudar Laci, és sorolhatnám tovább új barátaimat) pedig abban a házban közös szobában laktunk, ahol Gábor bácsiék is, a lakásuk mellett. Mi voltunk a »nagy fiúk«. Nem voltak köztünk »árkok«, ellentétek. Néhány nap alatt úgy éreztem, otthon vagyok. Ez az én családom. Csak sokkal később ismertük meg egymás sorsát, az első élményem az előítélet nélküli befogadás volt. Ez volt első

örömöm, s ebben az örömben bizonyára én is megnyíltam. Gábor bácsi »atyám« lett, a fiúk és lányok pedig testvéreim. S ebben a családban kaptam további örömeket is.”

Horváth Ádám, rendező: „Pár hónap hiányzott a tíz évhez, hogy megkapja a svájci állampolgárságot és hazajöhessen. Nagyon vágyott haza. Kettő hónappal előtte azonban jött a postai küldemény, amit csak félig tudott felbontani. Ott halt meg a padon.

Lelkiismeret-furdalásom van nekem személy szerint. De lelkiismeretfurdalása lehet egész Magyarországnak. Sőt nem sértő szándékkal mondom, de az egyháznak is, hogy Sztelhlo Gáborról csak ennyit tudunk, hogy róla csak pár hónapja neveztek el egy kis közt, az Árnyas-közt, hogy csak most lesz majd szobra Budapesten.

Itt a képen találkozhatunk most újra ezzel a mosolygós vagánnyal, aki azért volt vagány, mert amikor motorbiciklijén a kitelepítettekhez vitte az enivalót meg a ruhát, folyton felírták gyorsajtásért. Nem azért hajtott úgy, mert szerette a sebességet, hanem azért, mert sok volt a tennivalója.

Nemcsak azért volt vagány, mert volt mersze kétezer-egynéhány gyereket bújtatni a nyilasuralomkor, hanem mert utána a megmaradó teher, a több száz árva sorsát újra felvállalta és újra nekilátott építeni valamit. Mindig épített.

Önfeláldozóan, mindenét feláldozva, bátran és következetesen. Nem lehetett elriasztani, ugyanakkor nála toleránsabb ember nem volt az én életemben. Azt hiszem, az ember életét meghatározza az, hogy különböző periódusaiban kikkel találkozhat. Az én életemet a Sztelhlo Gáborral való ismeretség és későbbi barátság határozta meg.”

RIBÁRSZKI ÁKOS

Sztelhlo Gábor-ösztöndíj

A Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Presbitériuma a tehetséges, de szociálisan rászoruló, egyházi középiskolában tanuló evangélikus diákok támogatására Sztelhlo Gábor-ösztöndíjat írt ki. 2010. október 29-én 51 diáknak nyújtották át az ösztöndíj lehetőségét a Deák Téri Evangélikus Gimnázium dísztermé-

ben. Az átadáson jelen voltunk mi is, hiszen a négy pályázó diákunk közül három neve a nyertesek között szerepelt. Ittész János elnök-püspök bevezető áhítatában Pál apostol galatákhöz írt levele 6. fejezetének 10. verse alapján – „Ezért tehát, míg időnk van, tegyünk jót mindenkivel, leginkább pedig azokkal, akik testvéreink a hitben.” – a rászorulókért való felelősségvállalásról prédikált. Az ösztöndíjat igazoló oklevelet Lengyel Anna, a Sztelhlo Bizottság elnöke, a Déli Egyházkerület felügyelője nyújtotta át a nyerteseknek.

Gimnáziumunkból a következő diákok részesültek támogatásban: Oláh Ágnes 11/6, Páli Csilla 11/6 és Tóth Eszter 12/6. A pályázatban fontos a mentorok szerepe, hiszen az ösztöndíj elnyeréséhez tanári ajánlás kell. Az ajánló tanárnak kell figyelnie év közben a diák előmenetelét, hogy megcsinálja-e a vállalást. Ezt a feladatot Köllő Csaba, Koncsek Árpádné és Görbicsné Szenté Judit vállalták. Szeretettel gratulálunk a nyerteseknek! Kívánjuk, hogy a kapott támogatást sikerüljön jól felhasználniuk, s ezzel közelebb kerüljenek céljaik megvalósításához.

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Mindennapi kenyerünket...

Iskolánk humán munkaközössége a Szántó Kovács Múzeumban tartott munkaközösségi foglalkozást, melynek az volt a célja, hogy a két intézmény közötti hatékonyan együttműködés lehetőségeit feltárják. Rózsa Zoltán igazgató úr örömmel fogadta a közeledést, segítségével megismerkedtünk azokkal a tevékenységi formákkal, amelyeket jól használhatunk a tanórákon.

Ilyen lehetőséget megragadva látogattam el az 5. a és 5. b osztály tanulóival hon- és népismeret órán a múzeumba, több alkalommal. A múzeumpedagógusuk mini tárlattal várt, ahol tárgyakkal bemutatva mesélte el a búza útját a vetéstől az aratásig, illetve az aratástól a kenyérsütésig. Az elméleti ismereteket kiegészítve egy következő alkalommal gyakorlatban is kipróbálhattuk a kenyérsütés minden fortélyát. A gyerekek ötfős csapatokban saját kezükkel gyúrhatták meg a kenyér tésztáját, közben átérezhették, milyen kemény munka a dagasztás. Talán ez által jobban megbecsülik az asztalukra kerülő kenyeret. Megtapasztal-

hatták, milyen fontosak a kenyér előállításának mozzanatai, hogy odafigyeléssel, tisztelettel bánjanak a kenyér tésztájával, mert csak akkor kel meg szépen és akkor lesz finom. Ki is sütöttük, közben beszélgettünk, játszottunk, üldögéltünk a kemencepadkán, derekunkat a kemence oldalához támasztottuk, jól esett a meleg az esős, hűvös napon. Amikor kisült a várva várt kenyér, megmosdottunk és végre megkóstolhattuk. Ez volt a világ legfinomabb kenyeré! Fogalmazást is írtunk az eseményről. Íme, néhány mondat a diákok tollából:

„Hmm... ez tényleg finom – megszólalások sokasága hallatszódot.”

„Élveztem, jó volt gyúrni a tésztát, mert életemben még nem dagasztottam.”

„Az volt a legjobb, amikor a kemencehez vittük a csapat kenyerét.”

„Amíg sülték a kenyerek, addig játszottunk, de az volt a legjobb, amikor a kemencehez lehetett dőlni. Ez volt a legjobb napom.”

„Nagyon tetszett, mert mi magunk gyúrhattuk a kenyérnek a tésztáját. Soká-

ig kellett rá várni, hogy megsüljön. Nagyon izgatott voltam. Miután megsült a kenyér, rögtön éhes lettem. Otthon anyáék is megkóstolták, és nagyon örültek, hogy saját kézzel csináltam.”

„Legjobban a sütést vártam, mert olyan jó meleg volt a kemence. Nagyon finom volt a kenyér, hazafelé menve nem bírtam ki, csipegetni kezdtem.”

„Jó volt, mert a kemence meleg volt, kint meg fúj a szél. Párszor benéztünk, hogy kisült-e már. Amikor a sütés végéhez értünk, akkor már nagyon éhesek voltunk. Jó volt, mert finom lett, és még így sosem sütöttem kenyeret.”

Hatalmas élmény volt tehát a gyerekekkel együtt felfedezni a kenyér titkát... életre szóló élmény!

Azt szeretném, ha ők sem felednék el ennek a kenyérnek az ízét, hogy tudják: érdemes becsülettel dolgozni, s Istennek naponta megköszönni „mindennapi kenyerünket”.

CELUSKÁNÉ CSEPREGI ALÍCIA
a hon- és népismeret tanára

A Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium felvételi tájékoztatója

Cím: 5900 Orosháza Bajcsy-Zsilinszky u. 1. · OM-azonosító: 028280
Telefon: 68/411-771 · Fax: 68/419-269 · E-mail: iskola@evoh.sulinet.hu · Honlap: <http://evoh.lutheran.hu/>

Tervezett képzések a 2011/2012-es tanévre:

Tagozat	A togozat kódja	A képzés időtartama	Felvehető létszám
Hatévolyamos gimnázium	03	6 év	30 fő
Négyévolyamos gimnázium	01	4 év	30 fő

Oktatott idegen nyelvek: angol, német és a hat évfolyamos gimnáziumban latin. Az angol és a német nyelv, valamint az informatika oktatása csoportbontásban folyik.

Felvételi vizsgát nem szervez az intézmény. A felvételhez szükséges tanulmányi eredmény:

- hatévolyamos gimnáziumban 4,0 feletti;
- négyévolyamos gimnáziumban 3,5 feletti.

A jelentkezés és a felvételtől szóló értesítés az általános felvételi eljárás szerint történik. *Kollégiumi elhelyezés megoldható.*

Intézményünk egyházi iskola, a város egyetlen olyan intézménye, ahol az óvodától az érettségiig folyik a képzés. Nevelőink alapvető célja az, hogy korszerű tudást adjanak növendékeiknek. Hiszünk abban, hogy az erkölcsös és értelmes ember nagy hasznára lesz szűkebb környezetének, áldás a nemzetnek, és javára szolgál az egész emberiségnek.

A nemzeti nevelés kiemelt célunk. Minden 11. évfolyam tanulmányi kirándulás keretében ismerkedik meg Partium nevezeteseivel. Nagy hangsúlyt fektetünk diákjaink kulturális nevelésére, mindegyikük eljut a Nemzeti Színházba és az Operába.

Testvériskolai kapcsolatunk a Kahl am Mainban található Paul Gerhardt Schule-val segíti a német nyelv tanulását.

A Diákklub péntek esténte rendezvényeivel, szórakozási lehetőségek kínálatával diákjainknak lehetővé teszi a kulturált szabadidő-eltöltést.

Az iskola keresztyén értékeket közvetít a gyerekeknek. Ezek az értékek keresztül érezhetik meg a tanulók a gondoskodó szeretetet, türelmet, folyamatos figyelmet, s biztonságban érezhetik magukat.

Az iskola felekezeti hovatartozás nélkül fogadja a tanulókat.

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

„72 óra kompromisszum nélkül”

„Három nap a tettek mezején! Fiatalokat megmozgató, egész Magyarország területét lefedő szociális akció, amely felekezeten átívelve meghívja Magyarországot fiatalosságát, hogy tegyünk együtt másokért!

Országszerte fiatalok kisebb-nagyobb csoportjai három napon, azaz 72 órán keresztül teljesítenek közhasznú feladatokat, mint például szociális intézmények, játszótérek felújítása, erdőtakarítás, ételosztás hajléktalanoknak, kulturális műsorok szervezése különböző közösségeknek (fogytékkel élők, idősek stb.)

A »72 óra kompromisszum nélkül« elsődleges célja, hogy a fiatalok közhasznú tevékenységének széles körű nyilvánosságot biztosítson, láthatóvá tegye az ifjúsági közösségekben folyó önkéntes munkát, növelje annak elismertségét és rámutasson, mire képesek a fiatalok, ha összefognak. Célja továbbá, hogy a fiatalok számára lehetőséget kínáljon arra, hogy a hitükből fakadó szolgálatukat életszerű módon, országos és ökumenikus dimenzióban végezhessék.”

Olvastuk a fenti sorokat az iskolánknak, az orosházi Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnáziumnak is eljutatott felhívásban. Éreztük, hogy sok lehetőséget rejlik számunkra ezekben a projekteken, hiszen korosztályokat tekintve igen széles a mérítésünk. Az iskolavezetéssel történő

egyeztetések után közösen megszerveztük az óvodásainkat és diákjainkat érintő projekteket. Az osztályfőnökök segítségével juttattuk el felhívásunkat az egyes osztályokhoz, ahol természetesen teljesen önkéntes alapon csatlakozhattak az egyes projektekhez. Remek lehetőséget nyújt számunkra, hogy intézményünk ta-

nulói együtt, közösen dolgozhatnak egyelőre kitzűzött célért, önkéntes alapon. Célunk volt az egység, az együtt munkálkodás, az együtt gondolkodás megismertése diákjainkkal, ezen keresztül a tanításuk, nevelésük. Így óvodásaink 20 fős létszámmal az Ezüstoffenyő idősök otthonába látogattak a „Lélek gyümölcsei” című színvonalas és tartalmas előadásukkal,

ahol könnyeket csaltak az idős otthonlakók szemébe. Alsósaink, mintegy 50-en, a helyi kutyaemenhelyet látogatták meg, ahol lehetőségük nyílt közelebbről megismerkedni az állatokkal, megtanulni az állatok és a teremtett világ iránti felelősségvállalást a kutyausukkal közös játék során.

Felső diákjaink, szintén ötvenes létszámmal, az iskola udvarát, illetve környékét, az utcafrontot tették rendbe, így tél közeledtével: lombseprés, szemétszedés, gallyak összegyűjtése, gyomlálás, gereblyezés, sepregetés. Itt célunk az ökológiai projekt megvalósítása volt, és környezetünk védelmének szem előtt tartása. Gimnazista diákjaink, akik az esős, ködös idő ellenére teljes létszámmal megjelentek, mintegy 51-en, az orosházi temetőben a hősi halott magyar, szovjet, román katonák sírkertjét takarították ki. Gyomláltak, fűvet nyírtak, lombseprűztek, nemzeti színű szalagokat cseréltek, takarítottak. A 8. osztályos tanulók Szító Tímea vezetésével szintén ezt a projektet valósították meg, csak a gyopárhalmi temetőben. Biztos vagyok benne, hogy a résztvevő diákok mindenszentek idején, ha kilátogattak a temetőbe, megálltak egy mécses meggyújtani a 130 hősi halott magyar katona valamelyikének síremlékénél.

A visszhang a pedagógusok és a szülők részéről egyértelműen pozitív. Örülnek az ilyen kezdeményezéseknek, mondván: „Ahol a gyerekek maguk takarították az udvart, illetve a környezetet, ott a következő héten biztos nem fogják eldobni a szemetet.”

Összességében nagyon sikeresnek, tanító és nevelő munkának látom az általunk szervezett projekteket. A másik ember iránti felelősségünk, értékeink ápolása és a ránk bízott világ védelme nemcsak a 72 óra célkitűzései, hanem keresztény értékrendszerünk alappillérei is.

Bár a „72 óra kompromisszum nélkül” csak kétevente kerül megrendezésre, abban már megállapodtunk, hogy Orosházán jövőre megtartjuk majd saját 72 óránkat is!

RIBÁRSZKI ÁKOS
iskolalelkész

SZIVÁRVÁNY – Idegen nyelvi foglalkozások

Kedves Gyerekek és Szülők! November 24-én idén is elindult nagycsoportos óvodások részére szervezett idegen nyelvi játszótérünk. Minden szerdán 16.15-től 17.00 óráig várunk szeretettel minden gyermeket. Újdonságként idén két nyelven folynak a foglalkozásaink: az egyik héten angol, a másik héten pedig német nyelven.

Helyszín: Székács Evangélikus Közoktatási Intézmény, Orosháza, Bajcsy-Zs. u. 1. (fsz. 3/A tanterme). Az angolfoglalkozásokat Tóth Judit, a németfoglalkozásokat Földesiné Erős Klára tartja.

Sok szeretettel várunk mindenkit!

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Idegen Nyelvek Napja iskolánkban

Intézményünk kiemelt pedagógiai feladatai közé tartozik a hatékony és színvonalas idegennyelv-oktatás. Ebben a profilban sokéves hagyomány az Idegen Nyelvek Napjának megszervezése. Az idei tanévben október 29-én került sor az egész iskolát megmozgató eseményre. Az előkészítő munka az idegen nyelvi munkaközösség feladata, azonban a feladatok összeállításában, illetve a nap levezetésében már csak koordinátori szerepet vállalnak a pedagógusok. A diákok évről évre izgalommal várják ezt a napot, kíváncsiak az adott év témájára, feladataira.

Csakúgy, mint a többi nap, ez a péntek is áhítattal kezdődött, melyen Ribárszki Ákos iskolalelkész szolgált német nyelven. Ezt követte az alsó tagozatosok rövid műsora, bemutatva, mit is sikerült már idegen nyelven megtanulniuk.

Az idei tanév témája a „család” volt, tehát az egyes állomásokon az egyes családtagokra jellemző feladatok várták őket. „Forgószínpadszerűen” váltották egymást a csoportok az adott helyszíneken, ahol már a levezetők is a diákok közül kerültek ki. Az osztályfőnökök kísérő szerepet tölthettek be, engedve a diákokat az önálló feladat-, illetve problémamegoldás gyakorlására. A változatos tevékenységformák alapját természetesen a diákok előzetes, addig megszerzett

nyelvtudása adta, kiegészítve más kompetenciaterületekkel. A diákok életszerű helyzetekbe kerültek, szembesültek azazal, mekkora szükségük lehet a nyelvtudásra a tanterem falain kívül is.

Az egyes életkori sajátosságokat és a nyelvtudás szintjét figyelembe véve kialakított programok között megtalálható volt alsó tagozatosoknak az „élő társasjáték”, a mesedramatizálás, a német nyelvű mondóka és a memóriajáték is. A felsősök és gimnazisták találkozhattak „nagy-mama rejtvényeivel”, a „kamasz gyermek állomás”-on számítógépes feladatokat kaptak, az „édesapánál” német nyelvű filmet nézhettek a kivetítőn, a fiatalabb generáció tagjaiként Scrabble-t játszottak, az „édesanya konyhájában” receptekkel kellett dolgozniuk, valamint origamiztak, illetve újságot állítottak össze.

További jellegzetessége ennek a napnak, hogy a gimnazista diákokra komoly megmértetés várt, a 10. évfolyam tanulói szóbeli vizsgát tettek angol, illetve német nyelven, a végzősök pedig írásbeli próba érettségi vagy nyelvvizsga-feladatsort oldottak meg. Célunk, hogy megismertessük diákjainkat a szóbeli vizsgahelyzettel, a vizsgastresszel, a felkészülés fontosságával. Feszültség, aggodalom és izgalom vegyiesen tükröződött a vizsga előtt állók arcán. Később pedig a megkönnyebbülés volt jellemző, miután ki-

jöttek a tanteremből, ahol a vizsgáztatók nyelvvizsgával rendelkező diáktársaik és nyelvszakos pedagógusok voltak. A változatos szóbeli eredmények kiegészülnek majd tavasszal az írásbeli feladatsor pontjaival, így alkotva egy összetett képet a diákok jelenlegi tudásáról, míg a végzősök is visszajelzést kaphattak a rájuk váró megmértetéséről.

Az esemény minden évben a nyelvtanulás hasznosságát hivatott hangsúlyozni. A diákok kilépnek a megszokott tanórai keretek közül, és újszerű élmények közepette oldanak meg érdekes idegen nyelvű feladatokat. Lehetőséget nyújtunk számukra az újszerű tanulásszervezési eljárások megtapasztalásához, fejlődnek mind az egyéni, mind a csoportban működő kompetenciáik, az idegen nyelvi terület mellett. Törekszünk változatos és érdekes program összeállítására, mely kellemes élményt nyújt az intézmény valamennyi tanulója számára. A diákok több készséget és képességet megmozgató, társas-, illetve csoportos tapasztalásban vesznek részt, mely a személyiség komplex fejlődését segíti elő. Ez által olyan emberré válhatnak, aki nyitott a világra, az újra, sikerélményei által képessé válik az idegen nyelven történő kommunikációra.

SCHMITTINGER ANIKÓ

A Márton-bál szülői szemmel

Számos mód van arra, hogy segítsünk másokon: legyen az egy telefon, csekk, adomány formában eljuttatva a rászorulóknak. A jótékonyági bál talán mégis egy kicsit más, mert összehozza a segíteni kész embereket, akik ezen alkalommal megismerhetik egymást. Ilyen rendezvény volt intézményünkben az immár ötödik alkalommal megtartott Márton-bál, melyen feleségemmel második alkalommal vettünk részt.

A mondás szerint: „Amit érdemes csinálni, azt érdemes jól csinálni!” A Márton-bál ilyen: érdemes csinálni. A műsor, amit a gyerekek és a felnőtt táncosok előadtak, színvonalas volt! A vacsora jóízű és bőséges, a tombolatárgyak úgy értékben, mint minőségben igényesek voltak.

Elmondhatom, hogy mi nagyon jól éreztük magunkat, és remélem, a következő Márton-bálon még több szülőtársunkkal találkozhatunk, hogy egy kellemes estét eltöltsünk el úgy, hogy közben még segíthetünk is.

Köszönjük a szíves fogadtatást, a hangulatos helyszínt, a lelkes szavait, a pohárköszöntőt! Köszönjük a szervezést az iskola pedagógusainak és Szabóné Iványi Erikának! Köszönjük, hogy ott lehettünk, segíthetünk! Reméljük, hogy ez a sorozat nem szakad meg!

TÓTH FERENC ÉS TÓTH FERENCÉ
2. a osztályos kisdíák szülei

LÁTOGASSON EL
A RAVASZ-TANYÁRA!

- Állatsimogató, tanyamúzeum, kilátó, játszóház, játszótér, kerékpározás, sétakocsikázás, lovaglás, szabadtéri sütés-főzés, csapatépítő tréning, pusztaoimpia, akadályverseny.
- 4 napraforgós minősítésű, akadálymentesített, EU-szabvány tanyasi szálláshely 15 főig (1, 2 és 3 ágyas, LCD-tévével felszerelt szobákkal).
- Technikai sportolásra épített pálya az egész családnak (quad, buggy, krossz). Jármű bérelhető, de a pálya saját géppel is használható.
- Minden program előzetes egyeztetés alapján: 30/9671-226

www.ravasztanya.hu

E-mail:

csizmadia.ravasztanya@t-online.hu

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Jubileumi beszámoló evangélikus óvodánkból

2010. október 2-án jubileumi ünnepnap keretében ünnepeltük evangélikus óvodánk fennállásának 15. évfordulóját.

Rendezvényünkön vendégként üdvözölhettük Déli Evangélikus Egyházkerületünk püspökét és felügyelőasszonyát, a MEE Országos Irodájának vezetőjét és Oktatási Osztályának vezetőjét, az ország evangélikus óvodáinak képviselőit, városvezetésünk képviselőit, városunk általános iskoláinak igazgatóját és óvodáinak vezetőjét, a református óvoda vezetőjét, fenntartó egyházközségünk, presbitériumunk és iskolánk képviselőit. Nagy szeretettel láttuk nyugalmazott alapító óvodavezetőnket, Révész Józsefnét és óvoda-alapító lelkészünket, Győri Gábor esperes urat, valamint a sok kedves vendéget, akik jelenlétükkel megtisztelték ünnepi összejevetelünket.

Vendégeinket óvodánk udvarán fogadtuk. A kellemes napsütéses délelőttön ott hangzott el több, szívhez szóló, kedves köszöntőbeszéd, majd óvodásaink ünnepi összeállítással és néptáncscsoporttal kedveskedtek a vendégeknek.

Iskolánk ebédlőjében vendéglítettük meg a résztvevőket, és a délutáni programoknak ugyancsak iskolánk díszterme adott otthont.

Az emléknap hálaadó istentisztelettel zárult, amelyen egyházkerületünk püspöke, Gáncs Péter püspök úr hirdetett igét. Az alkalmon óvodásaink is részt vettek, családjaikkal együtt. Néhány gyermekünk hálaadó verssel, valamennyi óvodapedagógusunk közös énekes-zenei szolgálattal tette színesebbé az ünnepi istentiszteletet.

Istentől áldott méltó és szép ünnepnapként éltük meg jubileumi rendezvényünket, ezúton is köszönjük mindazoknak a részvételét, akikkel együtt ünnepelhettünk.

Az alábbiakban a rendezvényen elhangzott óvodavezetői köszöntőt olvashatják.

Erős vár a mi Istenünk! Isten hozott minden kedves Vendéget! Kedves Vendégeink, Kedves Testvéreik!

Jubileumi ünnepnapra gyűltünk ma össze, evangélikus egyházi óvodánk fennállásának 15. évfordulóját ünnepeljük együtt. Köszönjük Önöknek, hogy jelenlétükkel megtisztelik ezt az alkalmat,

és ez által ünnepünkben, örömeinkben Önökkel osztozhatunk.

„Hála legyen az Istennek kimondhatatlan ajándékáért!” – Ezt az igét választottuk a korinthusiakhoz írt 2. levélből, jubileumi évünk és jubileumi ünnepnapunk mottójául, hiszen:

– Isten iránti hálával tekintünk evangélikus egyházi óvodánkra, mint az Ő ajándékára;

– hálásak vagyunk gondviselő szerepetéért, amellyel nevelőmunkánkat, szolgálatunkat segítette az eltelt 15 esztendőben;

– kegyelmi ajándékként éljük meg azt az elhívást, amellyel az Úr a kisgyermek közötti szolgálatra szólított minket.

Különleges felelősséget ró ránk az a tudat, hogy jubileumi évbe léptünk: elkötelezettséget és hálát ébreszt bennünk az alapítók, az elődök iránt, és elkötelezettséget, hálát Isten iránt. Méltónak kell lennünk az elődök szolgálatához, és méltóvá kell válnunk Isten megelőlegezett bizalmára, a szolgálatunkra való elhívására.

15 év hosszú idő, ez alatt óvodánk jelentősen átalakult, megújult, küllemében egészen más arculatot öltött, mint ahogyan 1995 szeptemberében Evangélikus Hajnal Óvoda néven, gyülekezeti fenntartású, egyházi óvodaként megnyitotta kapuit a kisgyermekek előtt. Időközben óvodásaink is többször váltották egymást, cserélődött a gyermekközösség. És bár még köszönhetek hálás szívvel és szeretettel az itt dolgozók között alapító tagokat, az eltelt évek alatt több kedves óvó nénitől, dajka nénitől búcsúztunk el, és fogadtunk magunk közé új kolléganőket. Az itt dolgozók munkájukkal, szolgálatukkal valamennyien hozzájárultak az óvoda történetének formálódásához, a jelenben képviselt értékeinek megalapozásához.

Az óvodánkért oly sokat fáradó, szolgálatát élő hittel, teljes odaadással betöltő alapító óvodavezetőnket, Révész Józsefné Böbikénket két évvel ezelőtt, nyugdíjba vonulásakor búcsúztattuk el. Értékes örökséget hagyott ránk, egy jól működő, keresztyén szellemiségű óvodát. Így már csak az a feladat és egyben cél maradt számunkra, hogy méltó módon, a megkezdett úton haladva folytassuk nevelőmunkánkat, megőrizve és tovább örökítve a korábbi gyakorlat értékeit.

Óvodánk alapító lelkése, Győri Gá-

bor esperes már ugyancsak messze él az óvodától és a várostól, de személyiségének egy darabkája beépült az óvoda szellemiségébe, példaértékű pedagógiájának nyomait a mai napig viseli nevelőmunkánk.

Az évek során gyülekezetünk lelkészei is váltották egymást ki hosszabb, ki rövidebb ideig kötődött óvodánkhöz.

1995-ben ezen a helyen, az óvodánk udvarán szentelte fel egyházi óvodánkat D. Dr. Harmati Béla, a Déli Evangélikus Egyházkerület akkori püspöke. Azóta ez az udvar jelentősen átépült, első ízben bajor segítséggel, egy bajor kertészmérnök elképzelései alapján, a közelmúltban pedig az európai uniós elképzelések, elvárások szerint. Az épület belseje sem a régi már, galériák épültek, lecserélődött a bútortart, a padlóburkolat. Így változtak a körülmények, a külsőségek az óvodához kötődő emberek. Az Isten azonban örök. Az Isten hűséges.

„Íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig” – Ezt a kegyelmet éljük meg nap mint nap a kisgyermekek között végzett szolgálatunk során, abban a gyermek- és felnőttközösségben, ahová az Úr minket helyezett, amely közösséget nekünk adott, és amely közösségben Jézus Krisztus mindennap velünk van.

Evangélikus egyházi óvodánk mindig is az a hely volt és maradt, ahol gyermekeink találkozhatnak az élő Istennel. A mi feladatunk, hogy elindítsuk őket a hozzá vezető úton. Óvodásaink lelki nevelésére gondosan odafigyelve igyekszünk elvetni kicsi szívükben a gyermek hit apró magvacskáját, és egy harmonikus rendben élve olyan értékeket közvetíteni, melyekbe talán későbbi életük során is kapaszkodhatnak. Mindezt az az értékéből teszi lehetővé számunkra, hogy evangélikus egyházi óvoda vagyunk.

„Bizony, az Úr ajándéka a gyermek, az anyaméh gyümölcse jutalom” – mondja a Szentírás a Zsoltárok könyvében. Egyházi óvodánkban mi is így tekintünk gyermekeinkre: mint az Úrsten ajándékaira. A gyermek az Istentől kapott élet folytonosságának láncszeme, fejlődő életbimbó, amelyben az Istentől kapott halhatatlan lélek lakik. Minden kisgyermek individuális, egyéniség, sajátos tulajdonságokkal, értékekkel, egy-egy drágakő, amit óvodapedagógusaink hitbeli meggyőződéssel és tudatos pedagógiai munkával csiszolgatnak, formálgatnak.

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Óvodai konferencia

„Ó, mily szép, mily gyönyörűséges a testvérekkel egységben lenni...” [Új Ének]

Október 24–27. között Bajor–Magyar Evangélikus Óvodai Konferenciának adott otthont városunk, evangélikus óvodánk szervezésében. Helyszíneként a gyopárosi Gyopár Club Hotel szolgált.

A bajor-magyar testvérkapcsolatnak köszönhetően több magyar evangélikus óvoda ápol partnerkapcsolatot bajorországi evangélikus óvodával. Óvodánk testvérintézménye (2003 óta) az Ortenburgi Evangélikus Óvoda.

A testvérkapcsolatot ápoló óvodák képviselőinek minden évben alkalmuk nyílik az egymással való találkozásra, évente váltakozó bajor, illetve magyar helyszínen. Két évvel ezelőtt az előző magyar helyszínen, Sopronban találkoztunk a bajor kollégáinkkal, a tavalyi évben pedig Ruhpoldingba szervezték meg a találkozót.

A konferenciának a két egyház központi irodájának illetékes szakreferensei koordinálják, s ők határozzák meg a találkozók helyszínét, illetve szakmai témáját

is. Ebben az évben a *Születéstől az óvodáig* témában zajlott a továbbképzés.

Bajor részről Prof. Frieder Harz, a Nürnbergi Evangélikus Pedagógiai Főiskola professzora tartott előadást, illetve azok a bajor intézményvezetők számoltak be tapasztalataikról, akik bölcsődés és óvodás korosztály nevelésével egyaránt foglalkoznak, hiszen Németországban e két korosztály nevelése egyazon intézményekben történik.

A Magyarországi Evangélikus Egyház nem működtet bölcsődét, illetve egyseges bölcsőde és óvodát, ezért a magyarországi bölcsődei nevelés viszonyairól, körülményeiről Végváriné Acsai Katalin, a Bölcsődei Módszertani Intézet elnöke beszélt. Valamint Bánkiné Révész Adrienn tartott előadást a városunkban általa vezetett zenei foglalkozásokról, így:

– az evangélikus óvodában már 2 éve rendszeresen működő *Zeneórá* elnevezésű babazene-foglalkozásról, amelyre délutánonként gyűlnek össze a 0-3 éves korosztályú kisgyermekkel az édesanyjak;

– a Petőfi Művelődési Központban heti rendszerességgel, délelőttönként vezetett *Kerekítő* babazene foglalkozásról;

– a *Minimóka* várandósklubról;
– és az evangélikus gyülekezeti házban kéthetente, vasárnap 10.00 órakor megtartott *Tipegő Istentisztelet*ről, amelyre óvodás korúnál fiatalabb kisgyermekkel várják a fiatal családokat.

A találkozón magyar és német gyermekdalok, mondókák csereberéjére is sor került.

Konferenciákon a szinkrontolmácsolást, egyházunk országos irodájának felkérésére, évek óta Révész Rita végzi.

A vendégek ellátogattak óvodánkba, ahol a gyermekek kedves kis előadással, néptáncsokkal kedveskedtek nekik. Megtekintették az evangélikus templomot és a város nevezetességeit. Kirándulást tettek a kardoskúti Fehér-tónál és a pusztán. Fakultatív programként a vendégek jó része élt a gyopárosi élményfürdő kínálta kikapcsolódás lehetőségével.

A konferencia hasznos szakmai tapasztalatcserét és az áldott együttlétben megélt közösség ajándékát nyújtotta a több mint 30 résztvevő számára.

VAJER TÍMEA
óvodavezető

További, óvodai témájú cikkünk az újság 28. oldalán olvasható.

Prospektus

„Ez elment vadászni, ez meglötte... ez pedig kinyomtatta.” – Bár az eredeti mondatka picit máshogy szól, hasonló csapatmunka jellemezte vadonat új gyülekezeti kiadványunk anyagának összeállítását, megszerkesztését és a nyomdai kivitelezést. A hatoldalas színes kiadvány belső oldalain gyülekezetünk történelméről, műemlék templomunk értékeiről, kincseiről olvashatunk kapcsolódó igeversekkel színesítve. A külső oldalakon gyülekezeti alkalmaink, hivatali elérhetőségeink szerepelnek. A nem

titkoltan missziós szándékkal készült prospektuson külön oldalt szenteltünk a Reménység Istentiszteletnek, amely vasárnap esténként városszerte egyre több fiatal hívogató Isten igéje mellé. A kiadvány készítőinek nevében bízom abban, hogy a Szentlélek munkája által sikerül egyrészt városunkon kívül is ismertté tenni gyülekezetünket, másrészt az orosházaiak körében ráirányítani a figyelmet evangélikus gyökereinkre, templomunkra, élő gyülekezetünkre.
BÁNKI-HORVÁTH GYÖRGY

A gyermekeket nevelő-oktató intézmény felelőssége mindannyiunkat kötelez. A családi neveléssel, a szülői házzal közösen összekészített útvalóval bonyolult, amelyből gyermekeink a későbbiekben táplálkozni tudnak. Úgy kell összecsomagolnunk, hogy felnőve – ha időnként kibontják ezt a bonyolult – becsületet, tisztességet, keresztyén emberséget mazsolázzanak belőle, és ezt tudják továbbörökíteni a jövő nemzedékének is.

Keresztyén pedagógusként igyekszünk gyermekeink előtt példaként állva, egymás kezét fogva, az Úr Isten szereteté-

ben és gondviselésében bízva, rá hagyatkozva végezni nevelőmunkánkat, szolgálatunkat. A feltétel nélküli szeretet közvetítésével a mindennapokban. Jézus Krisztus, mint nevelő, mindannyiunk számára eszménykép.

Nevelési programunkból idézem az egyik legszebb gondolatot: „A gyermekek lelke, lelki üdve felett nem rendelkezünk, de a legtöbbet tehetjük értük: kézen fogva az Úr Jézushoz vezetjük őket!”

Iránymutató számunkra a Szentírás következő üzenete, bölcsessége a Példabeszédek könyvéből: „Neveld a gyerme-

ket a neki megfelelő módon, még ha megerőszik, akkor se térjen el attól.”

Ennek a nemes feladatnak az ellátásához kérjük az Urísten gondviselő szeretetét, segítségét. És gazdag áldását óvodánk további működésére, gyermekeinkre, családjaikra és az itt dolgozóakra...

Köszönöm szépen a figyelmüket!

Mindnyájuknak áldott, szép napot, közösségünkben kellemesen együtt töltött órákat kívánok!

VAJER TÍMEA
óvodavezető

„Emlékezzél meg a nyugalom napjáról, és szenteld meg azt!” – mondja az ige. Ám ez kisgyermekes családokban olykor nem is olyan egyszerű. A gyülekezeti istentisztelethez még kicsik, de ha őszinték vagyunk, a 9 órai Családi Istentisztelethez is. Figyelmüket néhány percnél tovább nehéz lekötöni. Örökmozgók, akik gondtalan álmukból felkelve már kora reggel, hatalmas energiákkal telve indulnak felfedezőútjukra. Lecsillapításuk nem kevés energiát igényel szüleik részéről – ha erre bizonyos helyzetekben feltétlenül szükség van. De vajon van-e értelme beültetni a „nagyobbak” istentiszteleteré és fél órán keresztül féken tartani izgó-mozgó csemetéinket, hogy ne zavarják a többiekét? Vagy halogassuk a dolgot, mondván: „majd megértik, ha nagyobbak lesznek”? Talán sok szülőben megfogalmazódik a kérdés: hogyan ünnepelhetjük apró gyermekeinkkel együtt az Úr napját? Hogyan tudnánk már ilyen kis korban közel hozni hozzájuk a vasárnap jelentőségét, az ünnep illatát?

Nos, a recept egyszerű: végy egy csipetnyi igét, önts hozzá éneklést, keverd össze sok mesével és játékkal, de ne felejtsd ki belőle a szép, egyszerű imádságot sem.

TIPEGŐ ISTENTISZTELET

Keress hozzá támogató lelkészeket, lelkes szervezőtársakat: óvó néniket, gyülekezeti tagokat. Ha mindez megvan, hirdesd mindenfelé, hogy elkészült a „Tipegő Istentisztelet”, mely nagy szeretettel várja az éhezőket, szomjazókat...

Gyülekezetünkben minden hónap második és negyedik vasárnapján, a felnőtt istentisztelettel egy időben, ezzel terítjük meg a kisgyermekes szülők és nagyszülők asztalát. A „Tipegő Istentiszteleten” ugyanis lehet mászni, ugrándozi, kacagni és önfeledten énekelni. A gyülekezeti terem szőnyegén körbeülve lehet apu vagy anyu ölébe bújni, gögicsélni, az eseményekbe beleszólni, felállni vagy

akár sétálni, mozogni is. S közben – egy rövid és világos igehely alapján – hallgatni vagy éppen eljátszani egy bibliai történetet, átélni a tanítást, majd megérteni és hazavinni egy egyszerű gondolatot, amiből talán még apu és anyu is tanulhatnak valamit.

Persze az alkalom végéről nem hiányozhat a jól ismert sárga játékos láda, amelynek tartalma a picinyek kreativitásának köszönhetően néhány pillanat alatt beteríti a puha szőnyeget. Sebaj! Közben a felnőttek egy forró tea társaságában megtárgyalhatják az elmúlt hét eseményeit, kiértékelhetik a pelenkák nedvszívó képességeit vagy újabb barátságokat köthetnek. Közben pedig láthatatlanul, csendesen, mosolyogva, szelíden... dolgozik a Szentlélek.

BÁNKI-HORVÁTH GYÖRGY és
BÁNKINÉ RÉVÉSZ ADRIENN

Helyszín: Orosháza, Thék E. u. 2. (gyülekezeti terem). A helyszín akadálymentesített, babakocsival is jól megközelíthető! További információ kapható evangélikus Lelkeszi Hivatalunkban, valamint a breadri@gmail.com e-mail címen, illetve a 06 20/824-5740-es telefonszámon.

Cogito ergo sum VI.

Lélek, Szentlélek – 1. rész

Mindöröktől fogva élek én – mondja az Úristen Madách művében Lucifernek. Valóban, az Isten mindöröktől fogva létezik! Ugyanakkor a Bibliában azt is megtalálhatjuk, hogy „... kezdetben volt a sötétség”. Ez a sötétség nem lehet azonos az Úristennel. De lehet-e ez a sötétség egy végzetlen és kimeríthetetlen energia, illetve erő, amire az Istennek a teremtéshez, a világ működéséhez és fenntartásához szüksége van?

Napjainkban hírt kapunk arról, hogy a csillagászok óriási hatótávolságú űrtávcsövekkel az univerzumot kutatva egy elképesztően nagy erőforrással találkoztak, amely égitesteket bocsát ki vagy nyel magába. Ezt az erőt fekete lyuknak nevezik. Szinte analógiának tekinthetjük a kezdetben létező sötétséggel, így van módunk elképzelni annak lényegét, szerepét.

A teremtés leírásában ez áll: „Kezdetben teremtette Isten a mennyet és a földet”. A mennyről konkrét észleléseink ugyan nincsenek, de tudjuk, illetve halljuk és tapasztaljuk létezését. Kezdve azazal, hogy úgy imádkozunk: „Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben...” A Szentírás ezután sok helyen foglalkozik a mennybéli

dolgokkal, s mindezek alapján mondhatjuk a Lélek Birodalmának. A Lélek lényegének az erőt tekinthetjük.

Viszont keveset foglalkozik a Biblia a másik teremtett világgal, a Földdel. Erről tudjuk, hogy anyagok alkotják. Az anyagról ma már ismert, hogy nem más, mint zárt rendszerbe foglalt energia.

Visszatérve a mennyekhez, azaz a Lélek Birodalmához, az embernek adományozott Lélek mellett ama kezdeti erő továbbra is az Úristen rendelkezésére áll. Ezt tekinthetjük az Úristen Lelkének (azaz Szentléleknek), amely a teremtés kezdetén: „... lebegett a vizek fölött”. A Szentlélek létezése, működése egyébként fő motívuma magának a Szentírásnak.

Karácsonyhoz, Krisztus Urunk születése napjához közeledvén sokat gondolkodtam a vonatkozó Bibliai szövegeken. Kezdem azzal, hogy úgy imádkozunk: „Hiszek Jézus Krisztusban, Isten egyszülött fiában, a mi Urunkban, aki *fogantatott* Szentlélektől és született Szűz Máriától.” Úgy gondolom, hogy különbséget kell tenni *fogamzás* és *fogantatás* között. Ahhoz, hogy „az Ige testté legyen”, valóban testre van szükség. Ha ez a test már magzat-

ként megkapja az Isten Szent Lelkét, és az megfogon benne, akkor beszélünk *fogantatásról*. Ezáltal lett az Úr Jézus már magzat formájában az Atya Gyermeke. Különös szimbólumnak tekinthetjük, hogy egy istálló jászlabán látta meg a világot. Annak, hogy ő valóban a Szentlélektől fogant Istengyermek, bizonyosságul szolgál számunkra – akik tudjuk, milyen gyenge egy pár napos csecsemő – az, hogy kibírta ezeket a mostoha körülményeket, és a továbbiakban azt a gyötrelmes utat, amikor szülei – Heródes elől bujdosva – Egyiptomba menekültek.

Legközelebb tizenkét éves korában találkozunk a gyermek Jézussal (Lk 2,41), akit szülei húsvét ünnepén – elvesztésként keresve – Jeruzsálemben, a templomban találtak meg. Nagy csodálkozásukra tanítómesterek körében ült, és az Istenanya dolgairól beszélgetett velük.

A Szentlélekről gondolkodva – Krisztus Urunk születésnapja felé – ezeket szerettem volna elmondani. A Szentlélek létezéséről és működéséről bővebben is szándékozok írni az elkövetkezőkben.

TÓTH SÁNDOR ISTVÁN

Evangelikus horoszkóp (2011)

Az év vége felé egyre-másra jelennek meg az elkövetkezendő évre vonatkozó horoszkópok, jóvendölések, prognózisok, hogy megmondják, mi jóra és mi rosszra számíthatunk. A dolog háttérben az áll, hogy a bolygók együttállása hatással van az ember életére. Legalább is ez a hivatalos verzió, vagyis hogy a számunkra láthatatlan, ellenőrizhetetlen világból hatások alakítják életünket. Ezt bolygóegyüttállással, asztrogrammákkal, miegyébbel dokumentálják, teszik látványossá, láthatóvá, hivatalossá.

Valami mozgat engem egy olyan világból, amit nem látok. A napkeleti bölcseket is csillag mozdította meg? Vagy valami, ami a csillagok felett van? Valami után elkezdtek vonzódni, megmozdult

bennük valami, kimozdította eddigi csillagjós állapotukból.

A jelek felkeltik érdeklődésemet. Kíváncsivá tesznek, elindítanak valamilyen irányba. Az ember olvas egy napilapban egy érdekes csillagászati jelenségről, együttállásról, egy váratlan természeti katasztrófáról. Ilyenkor felteszi a kérdést: vajon nem kezdődött-e el a várva várt világvége, nem azoknak az eseményeknek a kísérőjelenségei ezek? Nem élünk-e az utolsó napokban?

Aztán, mint minden csoda, ami három napig tart, elfelejtjük. Nem követi elindulás, keresés, kutakodás, ellenőrzés, mint a napkeleti bölcsek esetében. Elolvassa a horoszkópot, de nem gondol bele, hogy miként állnak együtt a csillagok, bolygók,

egyáltalán: tényleg együtt állnak vagy csak bemesélik nekünk mindezt tudományos, áltudományos szavakkal fűszerezve. Ebből levonnak következtetéseket, szerencsés és szerencsétlen napokat állapítanak meg.

Ha a betleheni csillagra nézek, akkor a keresztyén hívó ember mindig együttállásban van ezzel a csillaggal, ami meghatározza az ő egyéni sorsát, minden nap. Ezt kell naponta ellenőrizni. Ezt az együttállást vagy együtt nem állást. Megállapíthatjuk: a világon nyomorúságotok lesz. Ez a szerencsétlenség, de biztatok, én legyőztem a világot. Ez a jó hír. Íme, én mindent újjáteremtek. Az együttállásról naprakész információkat, utasításokat a Szentírás ad nekünk. Beigazolódott! Nekem bevált. Sokszor hallani a horoszkóppártiak örömkáltását. Ugyanezek a felkiáltások miért maradnak el a bibliaolvasó ember életéből?

HORVÁTH CSABA

Elindult az Evangelikus Országos Vakmisszió

„Ami igazán lényeges, az a szemnek láthatatlan.”

Ki ne ismerné Antoine de Saint-Exupéry örökérvényű gondolatát, amelyet a Kishercegnek kell megtanulnia a rókával való találkozáskor? De vajon milyen lehet az élet, ha a világ, ez a minket körülvevő csodálatos világ a szemnek valóban láthatatlan? Milyen úgy élni, hogy az emberek, arcom, állatok, növények, tárgyak valóban csak hangokban, illatokban, érzésekben léteznek?

Hála Istennek, ma már az élet minden területén jelen vannak a vakok és gyengén látók beilleszkedését megkönnyítő eszközök, módszerek, intézkedések. Hangjelzéssel felszerelt közlekedési lámpa, beszélő számítógép, óra, telefon, tapintható Braille-könyvek, vakbarát internetes oldalak... szinte felsorolni sem lehet a lehetőségek tárházát, amelyek mind a látássérültek esélyegyenlőségét hivatottak elősegíteni, s amelyek köszönhetően a vakok mindinkább a világi társadalom egyenrangú tagjává válhatnak.

De mi a helyzet a gyülekezettel? Részt tudnak-e venni látássérült evangelikus hívó testvéreink a gyülekezeti munkában vagy a gyülekezeti alkalmakon? Milyen lelki táplálékot fogyasztanak odahaza, van-e Braille Bibliájuk, énekeskönyvük? Eljutnak-e egyáltalán az istentiszteletre, s ha nem, mi az oka? Hogyan tud a gyülekezet ebben segíteni? És talán az

olvasóban is megfogalmazódik a legelső és legfontosabb kérdés: kik ők egyáltalán és hányan vannak, milyen kapcsolatban állnak a gyülekezetekkel?

Ezek a kérdések vezettek el egy új kezdeményezéshez, amely az evangelikus egyházban élő vakok és látássérültek felkarolását tűzte ki célul. Vakmisszió néven, országos szintű egyházi támogatással megkezdődött az érintettek számba vétele, az igények felmérése, a segítségnyújtás megszervezése. Célunk, hogy minél több vak testvérünk kerüljön közelebb a gyülekezeti élethez, váljon elérhetővé számára az élő Ige, akár tapintható, akár hallgatható formában. Szeretnénk templomainkat megtölteni Braille-nyomtatású énekeskönyvekkel, az iratterjesztést kiegészíteni ugyanilyen ígéslapokkal, naptárakkal, keresztyén irodalommal. Ezzel kapcsolatban elkészült a 2011-es év konkrét tervezete, melynek keretén belül – első körben – az evangelikus gyülekezeti énekeskönyv Braille-nyomtatásban való megjelentetését tűztük ki célul. Az anyagi fedezetet első sorban támogatásból és adományokból kívánjuk biztosítani. Távlati terveink között szerepel továbbá találkozási szervezése, ahol a látássérült testvérek egymással kapcsolatot teremthetnek, színes programokon vehetnek részt, és ahol egy picit csak rájuk figyelünk.

A kezdeményezés ötletgazdája – isteni indítástól – Hack János orosházi testvérünk, aki maga is évek óta teljesen

elvesztette a látását – legalábbis fizikai értelemben. Ennek ellenére töretlen lelkesedéssel szervezi és irányítja a „Vaktábort” (www.vaktabor.hu), amely országsszerte nagy népszerűségnek örvend a vak és gyengén látó fiatalok körében. Emellett személyéhez fűződik az „Új Ének” Braille-kiadásának megszervezése, mely közel egy éve számos gyülekezetben nélkülözhetetlen kelléke lett a zenés összejöveteleknek. Természetesen testközlekedésből ismeri sorstársai igényeit, problémáit és a lehetséges megoldásokat is.

Mert a megoldás gyakran egyszerűbb, mint gondolnánk. Néha elég megfogni valakinek a kezét és elkísérni Isten házába. Néha elég egy telefonhívás, hogy felvillanyozzuk egy csüggedő testvérünk napját. Néha több kell, talán megvásárolni egy Braille-írási Bibliát vagy könnyűzenei CD-t és odaajándékozni valakinek, akinek ez az egyetlen, mégis láthatatlan fénysugár.

Amennyiben bármilyen segítséget tudnak nyújtani a Vakmisszió céljainak elérésében, vagy tudnak olyan gyülekezeti tagról, aki érintett lehet, kérjük, jelezzék! Bármilyen információt, segítségnyújtást köszönettel várunk az alábbi elérhetőségeken:

Telefon: 20/778-9540

Email: vakmisszio@lutheran.hu

Honlap: <http://vakmisszio.lutheran.hu>

BÁNKI-HORVÁTH GYÖRGY

NÉPEGYHÁZI HÍREK

Összeállította: Pleskó Józsefné

KERESZTELÉSEK (3 éven aluli gyermekek)

Kuri György és Ács Csilla Edina fia:

GYÖRGY ATTILA 2010. október 10.

Orovecz Attila és Egervári Zsuzsanna leánya:

KATICA 2010. október 17.

Bubla Pál és Halász Henriett fia:

BOTOND 2010. november 21.

ISTEN ÁLDÁSA LEGYEN A GYERMEKEKEN
ÉS CSALÁDJUKON!

TEMETÉSEK 2010. szeptember 21.–2010. november 29.

Németh László (50) · Tóth Sándor (84) · Nagy István Sándorné (Holecska Ibolya 84) · Hegedűs Andrásné (Madarász Eszter 83) · Dányi Ferencné (Janusik Rozália 70) · Dr. Csiszár Béla (82) · Szabó Jánosné (Csepregi Margit Mária 82) · Dér János (87) · Sitkei Ferencné (Süle Ilona 87) · özv. Fehér Ferencné (Járolí Margit 88) · Szemenyei Józsefné (Szabó Julianna 96) · Páli Sándor (58) · Győri Zoltán (69) · Varga Sándor (59) · Kiss Lajos (86) · Tóth Imre (81) · Dér Lenke (63) · Szendi Horváth Józsefné (Baranyi Mária 78) · Antali István (97) · özv. Pusztai Antalné (Kovács Irén 91)

A VILÁG PEDIG ELMŰLIK [...] DE AKI AZ ISTEN AKARATÁT CSELEKSZI, MEGMARAD ÖRÖKKÉ. [1Jn 2,17]

ADOMÁNYOK AZ „OROSHÁZI HARANGSZÓ” ÚJSÁGRA

2010. szeptember 18.–2010. november 26.

Pusztainé Nagy Erzsébet	500 Ft	Verasztó Józsefné	1000 Ft	Szemenyei Márta	2000 Ft
Bakos Józsefné	1000 Ft	Szemenyei Ferencné	2000 Ft	Éliás Dávid és neje	3000 Ft
Károlyfalvi Józsefné (Kecskemét)	2000 Ft	Török Lajos (Budapest)	3000 Ft	Czikora Lajos	1000 Ft
Baki Béláné	2000 Ft	Dr. Kocsondi Györgyné	1000 Ft	Nemes Endréné	1000 Ft
Bor Károlyné	2000 Ft	Czikora Lajos	1000 Ft	Szita Mihály (Kiskunfélegyháza)	5000 Ft
Deák Ferencné	1000 Ft	Csiszár Mihályné	1500 Ft	Fábián Ferencné (Budapest)	4000 Ft
Kovács Imréné	1000 Ft	Nagy Rudolfné	1000 Ft	Jankó Katalin és	
Kunos Lajosné	2000 Ft	Gyömrei Antal (Kardoskút)	1000 Ft	Sztopa Emil (Kanada)	20 000 Ft
Dr. Hajdú Mihály (Budapest)	10 000 Ft	Nagy Lajosné	1000 Ft	Kovács Tiborné és Kovács Tímea	1500 Ft
Darabos Mátyásné (Szentetornya)	500 Ft	Kristóf Lajos	2000 Ft	Koszorús Pál és neje (Pécs)	10 000 Ft
Kovács Mariann	1000 Ft	id. Rajki István és neje	1000 Ft	Csepregi Ervin és neje	2000 Ft
Gombkötő Mihályné (Kardoskút)	1000 Ft	Rajki István és neje	2000 Ft	Bencze Géza és neje	15 000 Ft
Rajki József és családja (Kardoskút)	2000 Ft	Sin Ida (Győr)	5500 Ft	Lánczi Istvánné	500 Ft
Bérces Elemér és neje	5000 Ft	Héjja Bálint és családja (Kardoskút)	2000 Ft	Györgyi István	1000 Ft
Kovács Ferenc és neje	2000 Ft	Horváth Antalné	1000 Ft	Név nélkül, de Istennél	
Tarsoly Lászlóné	2000 Ft	Tóth János	2000 Ft	tudva lévő egy testvértől	2000 Ft

Szent ünnep...

Az egyházi év kezdete a legkisebbek számára is tele van várakozással. Óvodánkban változatos események szolgálgják azt, hogy lelkünket és a gyermekek lelkét minél jobban felkészítsük a legfontosabb, s legszebb születésnap, Jézus születésnapjának megünneplésére.

Igyekszünk olyan légkört teremteni számukra, hogy minél inkább átéljék: mit jelent a karácsonyi ünnepkör mindannyiunknak, hogy a legnagyobb ajándék Jézus születése.

Lassan felkerülnek a téli dekorációk, az óvoda díszbe öltözik. Az első adventi gyertya meggyújtásával kezdetét vette az örömteli események sorozata.

Óvodánkban már hagyomány a közös adventi gyertyagyújtás. Minden hét péntekjén a csoportok összegyűlnek, és közösen gyújtják meg az adventi koszorú gyertyáit. Együtt énekelünk, zenélünk,

hangszeren játszó óvó nénik szolgálatával. Idén is ellátogatott hozzánk a Mikulás, akit a gyermekek nagy izgalommal várnak évről évre.

Számunkra fontos, hogy a szülőkkal együtt is tudjunk készülődni az ünnepre. Minden évben nyílt napot tartunk, az idén erre december 8-án került sor csoportjainkban. A ráérő szülőkkal, nagyszülőkkal a gyermekek közösen készíthettek ajtó- és ablakdíszeket, fenyődíszeket. Mézeskalácsot sütöttek és reményeink szerint jól is érezték magukat. Ez az alkalom lehetőséget ad arra is, hogy az óvoda és a szülői ház közelebb kerüljön egymáshoz.

Következő programunk a már szintén hagyománnyá vált adventi teázás volt az iskolában, nagycsoportos óvodásaink részvételével.

Az adventi időszakban csoportjaink

látogatást tesznek a vasárnap délelőtti családi istentiszteleteken, ahová nagy szeretettel invitáljuk kis óvodásainkat és szüleiket.

Az óvodai ünnepi alkalmak fénypontja a csoportokban tartott ünnepi gyertyagyújtás szülők, nagyszülők meghívásával. Itt a gyermekek kis műsort adva, betlehemi történetet feldolgozva emlékeznek meg az Úr Jézus születésnapjáról. Az este a közösen készített kis ajándékok átadásával ér véget.

Minden család számára Adventi levelet küldünk, melyben közös programjainkról tájékoztatást kapnak a szülők.

Végezetül engedjék meg, hogy idézetel zárjam soraimat, s így kívánjak kolléganőim és jómagam nevében is áldott, békés karácsonyi ünnepeket: „Érted is ég egy gyertyaláng, / Nézd fenn az ég sok csillagát. / Mindben ott a remény fénye, / Rejtsd el hát a szívedben. / A jászol körül, hol a Kis Jézus felsírt, / Ott állunk még most is mind, / S várjuk azt a boldog hírt.” [Miklós Tibor]

ÁRUSNÉ SÉRES ANGELIKA
óvónő